Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρακαὶ εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 18 Ἀπριλίου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 20*

ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ

ὑπὸ ΛΙΔΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

Μὲ σκίτσα τῆς ἴδιας

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΥΡΙΑ ΜΑΡΤΙΝΗ, 33 χρόνων.
ΜΠΕΛΙΝΑ, 10 χρόνων.
ΜΑΡΙΑΝΘΗ (μοδίστρα) 35 χρόνων.
ΤΙΤΙΚΑ, ΜΑΙΡΗ } φίλες, συνομήλικες τῆς Μπελίνας.
ΕΡΑΤΩ, ὑπηρέτρια 28 χρόνων.
ΜΑΤΜΑΖΕΛ (γαλλίδα δασκάλα).
ΕΛΕΝΗ, 11 χρόνων, κόρη τῆς Μαριάνθης.
ΜΑΡΙΝΑ, μικρὴ ὑπηρέτρια.

Ἐποχὴ σύγχρονη στὴν Ἀθήνα

(Κάμαρα παιδιοῦ πολυτελέστατα ἐπιπλωμένη. Φαίνεται ἀμέσως τὸ πλουσιόσπιτο. Ἔπιπλα λεπτά, ρόζ, λακέ. Κουρτίνες, ἀμπαζοὺρ κτλ. ὅλα ὁμοιόμορφα. Πλούσια παιχνίδια ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Δυὸ πόρτες, μιὰ στὸ βάθος πρὸς στὸ χώλ, ἄλλη ἀριστερὰ σὲ κάμαρα.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΚΥΡΙΑ-ΜΑΡΤΙΝΗ, ΜΑΡΙΑΝΘΗ, ΜΠΕΛΙΝΑ

(Ὅταν ἀνοίγει ἡ σκηνὴ θἆναι ὡς τέσσερις ἡ ὥρα, ἀπόγεμα. Ἡ Μαριάνθη, μιὰ χλωμή, ἀδύνατη γυναίκα, προβάρει ἕνα κοστούμι κολομπίνας στὴ Μπελίνα — ἕνα ὄμορφο ξανθὸ κοριτσάκι. Ἀμέσως σχεδὸν ἀπ' τὴν ἀριστερὴ πόρτα μπαίνει ἡ κ. Μαρτίνη, ὄμορφη, κομψοντυμένη μελαχροινή).

***Κυρία Μαρτίνη*:** — Ἄ, ἀρχίσατε τὴν πρόβα; δὲν ἄργησα, πιστεύω;...

***Μαριάνθη*:** — Ἄ, μπά, κ. Μαρτίνη, νὰ τώρα μόλις τὸ φόρεσε. Γιὰ δῆτε καὶ σεῖς, νὰ τὸ στενέψουμε λίγο ἐδῶ; Τί λέτε;

***Κυρία Μαρτίνη*:** — Ναί. Λίγο πιὸ μακριὰ ἡ μέση... χαρίζει περισσότερο σὲ κομψότητα...: Ἔτσι, ὡραῖα...

***Μπελίνα*:** — Ἀχ, ναί, μαμμάκα! Θέλω νἄμαι κομψή... Bal d'enfant, σοῦ λέει ὁ ἄλλος, δὲν εἶναι ἀστεῖα, ἔ;.. Ἄ, ὅλα κι' ὅλα, ἐννοῶ νὰ εἶμαι ἡ ὄμορφότερη!

***Κυρία Μαρτίνη*:** — Ὁρισμένως, δὲ θὰ πῇ κανεὶς πὼς σὲ χαρακτηρίζει ἐξαιρετικὴ μετριοφροσύνη! (τρυφερὰ) Κακοκόριτσο (τὴ φιλάει).

***Μαριάνθη*:** — Τὸ πουλάκι μου! Ἄς καμαρώνει, κυρία. Δὲ βαριέστε, θὰ τὰ μάθῃ κι' αὐτά, — τὶς μετριοφροσύνες — σὰ μεγαλώσει. Τώρα ἄς γελάει, ἄς παίζει, ἄς καμαρώνει (σιγὰ) ἀφοῦ μπορεῖ... (ζωηρότερα). Γιά, μικρό μου... γιά, στάσου;.. (τῆς ἐφαρμόζει τὸ κοστουμάκι) ὤ, χαρῶ το! Τρέλλα θὰ μοῦ εἶσαι... τρελλίτσα. Τέλεια ντουμουαζέλα σοῦ λέω!.. Νά, ἕνα δροσερὸ ὄμορφο μπουμπουκάκι, φρεσκοκομμένο ἀπ' τὸ μπαξέ! Τί γελᾶς; Δὲ σ' ἀρέσει ὅπως στὰ λέω;.. Ἔ, σὲ μᾶς τὶς σμυρνιές, ἔτσι μᾶς ἀρέσει νὰ μιλᾶμε νοστιμούτσικα — γιὰ νὰ πνίγουμε τὸν πόνο μας, μαθές. — Κούκλα μου!.. Πόσο χρονῶν εἶσαι, μωρό μου;

Μπελίνα, *ποὺ ἡ φλυαρία καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ τρυφερότητα τῆς Μαριάνθης δὲ φαίνεται νὰ τὴν ἐνθουσιάζει. Λίγο ψυχρά.* — Δέκα!..

***Μαριάνθη*:** — Δέκα; ἀλήθεια δέκα;

***Μπελίνα*:** — Ναί, δέκα, γιατί; Μὰ προσέξτε λιγάκι, μὲ τρυπήσατε.

***Κυρία Μαρτίνη*:** — Πολύ, Μπελίνα μου;

***Μπελίνα*:** — Ἄ, μπά, δὲν εἶναι τίποτα, μαμμά! (Στὴ Μαριάνθη). Γιατὶ ξαφνιαστήκατε ὅταν σᾶς εἶπα πὼς εἶμαι δέκα χρόνων; μὲ πέρνατε γιὰ μεγαλύτερη;

***Μαριάνθη*:** — Ἄ μπά, πουλάκι μου (ἀπὸ μέσα της) Τρελλὴ ποὺ εἶμαι!.. (ἀναστενάζει, συνέρχεται ὅμως γρήγορα, γελαστά). Μὰ σοῦ πηγαίνει αὐτὸ τὸ κοστούμι τρέλλα! Ποῦ νὰ βάλουμε καὶ τὸν κολάρο...

***Μπελίνα*:** — Τὴν τραχηλιά, ἔ;.. θἆναι πολὺ φουντωτὴ ἔ, μαμμά; Σὰν τῆς Τιτίκας καὶ περισσότερο ἔ; Μὰ σοῦχω μιὰ χαρά!.. (πηδάει).

***Κυρία Μαρτίνη*:** — Ἔ! μὰ στάσου ἥσυχα. Ὅταν κουνιέσαι ἔτσι, πῶς νὰ

«— Ἐξέχασα τὴν κούκλα μου...» (Σελ. 230, στ. γ'.)

σοῦ τὸ ἐφαρμομόση; καὶ ξέρεις, τὸ πᾶν εἶναι στὴν ἐφαρμογή. Ὅ,τι καὶ νὰ φορᾶς, ὅταν δὲν ἐφαρμόζει καλά...

Μαριάνθη, τὴν κόβει: — Μούτζω τα!

Μπελίνα, τὴν κοιτάζει ξαφνιασμένη: — Τ' εἶπατε;..

Κυρία Μαρτίνη: — Εἶπαμε νὰ σταθῇς ἥσυχη. Πρέπει νὰ γίνῃ μὲ προσοχὴ αὐτὴ ἡ πρόβα, γιατὶ θὰ βγῇς σὲ λίγο μὲ τὴ ματαμζέλ, καὶ στὸ μεταξὺ πρέπει νὰ στὸ προχωρήσῃ.

Μαριάνθη: — Θὰ πᾶτε περίπατο! σὲ ποιὸ μπαξέ, στὸν Ἐθνικό;...

Μπελίνα: — Ναί. Στὸ Βασιλικὸ Κῆπο, ἐκεῖ πᾶμε ἐμεῖς... Ἀλλὰ γιατὶ τὸν εἴπατε «μπαξέ»;..

Κυρία Μαρτίνη: — Μὰ δὲν ἄκουσες πρίν; ἡ κ. Μαριάνθη εἶναι ἀπ' τὴ Σμύρνη.

Μαριάνθη: — Κι' ἐκεῖ τοὺς κήπους τοὺς λέμε μπαξέδες. Καϊμένη Σμύρνη!

Μπελίνα, μ' ἐνθουσιασμό, θέλοντας νὰ δείξῃ τὶς γνώσεις της: — Ἡ Σμύρνη. Ναί, ξέρω. «Πόλις ἀξιολογωτάτη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου.» Τὰ ξέρω ἐγὼ αὐτά, μοῦχει πεῖ ὁ κ. Θεολόγης. Κάποτε εἶχε γίνει δική μας. Μουσικές, παράτες, στρατός, φασαρίες· κι' ὕστερα ξαφνικὰ τοῦρκοι, τσέτες, πυρκαγιές, οὔ, Θεούλη μου! Μπρρρ... Ἤμουνα ἐγὼ τότε γεννημένη, μαμμά;..

Κυρία Μαρτίνη, ἀφηρημένα: — Ἤσουνα... μωρό...

Μαριάνθη, ἀφίνει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ δουλειά της, συγκινημένη: — Τί μοῦ θύμισες, παιδάκι μου! Ὀχτώμισυ χρόνια πέρασαν, κι' ὅμως νά, ὅλη ἡ φρίκη μπροστὰ στὰ μάτια μου περνάει... Τί φοβερὲς στιγμές... τί ὧρες... (ξαναπιάνει τὴ δουλειά της). Ἄς εἶναι, τί τὰ θέλω νὰ τὰ θυμᾶμαι... Τί τόφελος; Εἶναι ἔτσι καλά, κυρία;

Κυρία Μαρτίνη: — Ναί, ναί, καλά! Οὐ, μὴν τὰ θυμᾶσαι τώρα αὐτά, καϊμένη Μαριάνθη. Περασμένα ξεχασμένα.

Μαριάνθη: — Ξεχασμένα, ἄχ, ὄχι, κυρία. Περασμένα ναί... μὰ πάντα ὁλοζώντανα μπροστὰ στὰ μάτια μου, φριχτά.

(Χτυπᾶνε στὴν πόρτα).

Κυρία Μαρτίνη: — Ἔμπρός!

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΟΙ ΙΔΙΕΣ, ΜΑΤΜΑΖΕΛ ὕστερα ΕΡΑΤΩ

Ματμαζέλ: — Bonjour Madame. Oh, comme elle est jolie Bélina! (Στὴ Μαριάνθη μὲ ξενικὴ προφορά.) Πολὺ ὡραῖο. Bravo!

Κυρία Μαρτίνη, Μπελίνα: — Bonjour, Mademoiselle!

Μπελίνα: — Ça vous plait, Mademoiselle?

Ματμαζέλ: — Mais, sans doute, ma petite.

Μαριάνθη: — Βγάλ' το πουλάκι μου, ἑτοιμα. (Τὴ βοηθάει καὶ τὸ βγάζει.)

(Χτυπᾶνε).

Μπελίνα: — Ἔμπρός! Ἔμπρός! (Μπαίνει ἡ Ἐρατώ).

Ἐρατώ: — Κυρία! Σᾶς θέλει ὁ κύριος, λέει, μιὰ στιγμή... (Στὴ Μπελίνα.) Τὸ βγάζεις; κρῖμα! Δὲν τὄδα ἐγώ!

Μπελίνα: — Τί νὰ σοῦ κάνω; στὴν ἄλλη πρόβα. Μαμμά... Ἐμεῖς θὰ πᾶμε περίπατο, τώρα...

Κυρία Μαρτίνη: — Πρὶν φύγετε, νἄρθετε νὰ σᾶς δῶ. Νὰ βάλῃς καὶ τὸ γουνάκι σου, χρυσό μου, κάνει ψύχρα σήμερα. (Στὴ Μαριάνθη.) Ἐγὼ δὲ χρειάζομαι πιστεύω.

Μαριάνθη: — Ὄχι, κυρία, ἔννοια σας, θὰ τὸ προχωρήσω.

(Ἡ κυρία Μαρτίνη φεύγει. Ἡ Μπελίνα πάει στὸ βάθος τῆς σκηνῆς ὅπου τὴ βοηθάει ἡ Ματμαζὲλ νὰ ντυθῇ. Παλτό, γουνάκι, μπερέ. Μιλάει σιγὰ γαλλικά. Ἡ Μαριάνθη κάθεται στὸν καναπὲ καὶ ράβει μηχανικά. Παρακολουθεῖ μ' ἀγάπη τὴ Μπελίνα,.

«Μέσα στοὺς τάφους...»

Μαριάνθη: — Νὰ τὸ χαρῶ τὸ μικρό μου, πῶς τὰ λάει!.. (Στὴν Ἐρατώ.) Τόσο δὰ κοριτσάκι καὶ νὰ μιλᾷ ἔτσι τρεχάτα τὰ γαλλικά! Μπράβο της.

Ἐρατώ: — Τώρα;.. Ἀπὸ τεσσάρω χρονῶν. Μὰ τὴν ἔχουμε καὶ χρόνια τὴ Ματμαζέλ.

Μαριάνθη, ράβει λίγο ἀμίλητα, ὕστερ' ἀναστενάζει: — Ἄχ, θέ μου!..

Ἐρατώ: — Ἔ, τί ἔπαθες; Τὰ καράβια σου πνιγήκανε;

Μαριάνθη: — Θυμήθηκα τὴ Σμύρνη, καϊμένη!..

Μπελίνα, πλησιάζει ζωηρά: — Ἑτοιμη! Κυρία Μαριάνθη, φεύγουμε, ἀντίο.

Μαριάνθη: — Στὸ καλὸ πουλάκι μου, στὸ καλό, κι' ὁ νοῦς σου νἄναι δῶ! Μὴν ἀργήσετε, Ματμαζέλ.

Ματμαζέλ: — Ὄκι... ὄκι... ἀντίο. (Φεύγουν).

Μαριάνθη: — Εὐτυχισμένα παιδιά. Τὰ λούσα της, τὶς δασκάλες της, τὰ παιχνίδια τῆς, τίποτα δὲν τῆς λείπει.

(Μπαίνει τρέχοντας ἡ Μπελίνα).

Μπελίνα: — Ἔξασα τὴν κούκλα μου!

Μαριάνθη, χαμογελώντας ἀγαθά): — Φοβερὸ καὶ τρομερό!..

(Ἡ Μπελίνα τρέχει σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ πέρνει μιὰ μεγάλη κούκλα).

Μπελίνα, τὴ σφίγγει: — Χρυσό μου, παιδάκι μου!

Μαριάνθη: — Παιδάκι σου; Μ' αὐτὴ 'ναι μεγαλύτερη ἀπὸ σένα!..

Μπελίνα: — Ὄχι δά! Κοιτάξτε!.. Μπεμπέκα μου!.. τὴ λατρεύω, ξέρετε. Ἡ μαμμὰ μοῦ λέει πὼς εἶμαι μεγάλη γιὰ κούκλες. Δέκα χρονῶν δεσποινὶς! Πῶς, παρακαλῶ; Μὰ ποῦ τ' ἀκούω ἐγὼ αὐτά.

(Ἀκούγεται ἡ φωνὴ τῆς Ματμαζέλ. Viens, Bélina!)

Μπελίνα: — Me voici.

(Φεύγει τρέχοντας).

Μαριάνθη: — Μὴ μοῦ πεῖς, καϊμένη Ἐρατώ — Ἐρατὼ δὲ σὲ λένε; — πὼς δὲν ὑπάρχουν ἀδικίες στὸν κόσμο. Κοίταξε αὐτὸ πὼς τὄχουν ἐδῶ μέσα. Μὴ στάξει καὶ μὴ βρέξει. Μαμμὰ κοκό!.. «Χρυσό μου, γλυκό μου, μαλαμοκαπνιστό μου» — μὰ εἶναι κι' ἀγαπησιάρικο τὸ διαβολάκι! — καὶ λοῦσα καὶ παιχνίδια. Κι' ὅ,τι φαντασθῇ κι' ὅ,τι ποθήσῃ ἡ καρδούλα του. Γράμματα μαθαίνει κιόλας;

Ἐρατώ: — Πῶς, καλέ! Ἔχει καθηγητὴ στὸ σπίτι — δὲν ἄκουσες; — τὸν κ. Θεολόγη. Ἄ, ἡ κυρία δὲ θέλει νὰ τὸ στέλνῃ στὸ σχολειὸ νὰ μὴν παθαίνῃ ἀρρώστιες.

Μαριάνθη: — Πφ! κι' ὅλου τοῦ κόσμου τὰ παιδιά, τί παθαίνουν ποὺ πηγαίνουν. Ἔχω κι' ἐγὼ ἕνα κοριτσάκι ἔγτεκα χρονῶ — θὰ τὸ δῇς τὸ βραδάκι ποὺ θἄρθῃ — πρὶν δυὸ χρόνια τὄστειλα σχολειό. Μὰ τώρα ὄχι πιά. Δὲν τὰ βολέβομε. Φτώχεια. Ἂν εἴμαστε στὴ Σμύρνη ποὔχαμε τὸν τρόπο μας, ναί. Μὰ τώρα, μακριὰ ἀπὸ τὴ χώρα μας οἱ ἄμοιροι. Ἄχ! τί νὰ σοῦ πῶ, καϊμένη Ἐρατώ, ὀκτὼ χρόνια πέρασαν, στὰ ἔννιὰ περπατᾶμε, ἡ θλίψη βαθειὰ κι' ἀβάσταχτη. Ἔπαθα πολλὰ ἐγώ, κι' ὁ καϊμός, ἀντὶ νὰ σβύνῃ, πιότερο, καθὼς περνοῦν τὰ χρόνια, φουντώνει καὶ μὲ καίει τὴ δύστυχη.

Ἐρατώ: — Μὲ τὸ δίκιο σου... (Μικρὴ παύση).

Ἐρατώ: — Ἔπαθες πολλά, ἔ; Καὶ τὸ κοριτσάκι σου, τώρα ποὺ τὄχεις, σὲ σπίτι;

Μαριάνθη: — Ἄ, μπά, μπά... ὄχι δὰ κι' ὡς ἐκεῖ! Μαθαίνει τέχνη: ἀσπροῤῥουχού.

Ἐρατώ: — Καλὴ τέχνη, μπράβο.

Μαριάνθη: — Τὴν ἔχω καὶ μαθαίνει τὴ δουλειὰ καὶ τρώει τὸ μεσημέρι. Τὸ βραδάκι, σὰν εἶν' εὔκολα τὸ σπίτι ποὺ δουλεύω, περνάει καὶ μὲ πέρνει... Ποὺ νὰ πηγαίνῃ, παιδὶ πράμμα, μόνο του στὶς ἐρημιές, ἐκεῖ στὴν ἐξοχία τοῦ Ἀδὰμ ποὺ μένουμε. Κι' ἔτσι μαζευόμαστε μαζὶ στὸ φτωχικό μας. Στοὺς Ποδαράδες, ξέρεις, στὰ προσφυγικά...

Ἐρατώ: — Πώ, πώ, ἐκεῖ πέρα;

Μαριάνθη: — Ναί. Ὅλοι οἱ πρόσφυγοι ἐκεῖ μαζεμένοι. Φτώχεια, κακομοιριά. Κι' ἐμεῖς τὸν εἴχαμε τὸν τρόπο μας, τὸν εἴχαμε. Τί τὰ θέλεις ὅμως, καλύτερα νὰ τὰ ξεχνάω, μόνο νὰ βλέπω εὐτυχισμένα παιδιά.

Ἐρατώ: — Εὐτυχισμένα λέει! Βλέπεις ἀλήθεια πῶς τὴν ἔχουν τὴ Μπελίνα. Ζωὴ βασιλοπούλας περνάει, παιδί μου. Ἔ, καὶ νἄξερες ὅμως.

Μαριάνθη: — Σὰν τί δηλαδή;

Ἐρατώ: — Μπά, μπά, δὲν μπορῶ νὰ στὸ πῶ, μεγάλο μυστικό. Ἡ κυρὰ μ' ὅρκισε μ' ὅρκο μεγάλο: «στὰ κόκκαλα τῶν γονέων μου»... Ποὺ νὰ μιλήσω! ποτὲ-ποτὲ δὲ θὰ τὸ πῶ. Ἄ, μπά, δὲν πατῶ τέτοιον ὅρκο.

Μαριάνθη, περίεργη: — Τί; μὴν ἔχει καμμιὰ ἀρρώστεια τὸ παιδί; μ' αὐτὸ φαίνεται σὰν τὸ ρόδο.

Ἐρατώ: — Ὄχι, καλέ, ἄλλο πράμμα, ἄλλο. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ στὸ πῶ... Ὄχι, νὰ σὲ χαρῶ, καὶ μὴ μὲ βιάζεις. Κι' εἶναι κάτι ξέρεις, ποὺ μοῦ γαργαλάει ὅλη ὥρα τὴ γλῶσσα... Νά, ὅλο ἐδῶ νὰ (δείχνει τὸ στόμα της) στριφογυρνάει, τ' ἀφιλότιμο. Μὰ δὲ μιλάω, ὄχι στὰ κόκκαλα τῶν γονέων μου... τ' ὁρκίστηκα. Φαντάσου!..

Μαριάνθη: — Σὰν ἔβαλες τέτοιον ὅρκο, μὴν τὸ λές... Ὕστερα, μὴ θαρρεῖς πὼς ἔχω καμμιὰ δρεξη νὰ τὸ μάθω. Ἔχω μεγάλο καϊμὸ ἐγὼ καὶ γιὰ ξένες ἔγνοιες πεντάρα δὲ δίνω.

Ἐρατώ, περίεργα: — Ἔχεις μεγάλο καϊμό, εἶπες. Σὰν τί δηλαδή; Ποὔχασες τὸν ἄντρα σου, παῦκαψαν τὴ Σμύρνη;

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΝΥΧΤΑ

Νύχτα. Βαθὺ σκοτάδι ὁλόγυρά μου,
μέσ' στὴ σοφὴ σιγὴ περνοῦν οἱ ὧρες,
περνοῦνε μυστικές, εἰρηνοφόρες,
κι' ὁ ὕπνος νὰ σφαλᾷ τὰ βλέφαρά μου.

Νύχτα. Κοπάδι φτάνουν τὰ ὄνειρά μου,
μὲ πέρνουν καὶ μὲ πᾶν σ' ἄγνωστες χῶρες,
δὲ νοιώθω, δὲ μετρῶ τώρα τὶς ὧρες
—χαρὲς καὶ πίκρες φεύγουν πιὰ μακρυά μου.

Ξυπνῶ. Τί νἄναι αὐτὸ ποὺ μὲ φοβίζει
καὶ τὴν αἰώνια νύχτα μοῦ θυμίζει;
Κανεὶς δὲν ξέρει νὰ μᾶς πεῖ ποῦ πᾶμε.

Φῶς τῆς αὐγούλας ἔβγα, σὲ προσμένω
σὰν ἀγαθό, σὰν κάτι ἀγαπημένο.
— Νύχτα μου, σ' ἀγαπῶ μὰ σὲ φοβᾶμαι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Κ'.

Ἀφοῦ κοίταξα καλὰ τὰ κατατόπια, ξεκίνησα σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὴν ἀρχοντικὴ ἐκείνη κατοικία. Τί θἄβρισκα ἐκεῖ; Ἀνθρώπους βέβαια. Μὰ θἄταν καλοί, σὰν τἀφεντικὰ ποὺ εἶχα χάσει; Καὶ θἄθελαν νὰ μὲ κρατήσουν, φτωχὸ γάτο, ξένο καὶ ἄγνωστο;

Μιὰ στιγμὴ σταμάτησα. Στὸ πάρκο ποὺ τριγύριζε τὸν πύργο, εἶδα ἕνα καλοντυμένο παιδί, ποὺ ἐρχόταν κατὰ μένα. Καθὼς κατάλαβα, καὶ καθὼς ἔμαθα κατόπι, ἦταν ὁ γιὸς τοῦ ἄρχοντα ποὺ καθόταν στὸν πύργο. Μοῦ γελοῦσε πολὺ φιλικά, μοῦ ἔκανε ψί, ψί, ψί, καὶ μὲ γνεψίματα μὲ καλοῦσε. Μοῦ φάνηκε καλὸ παιδί. Καὶ χωρὶς κανένα δισταγμὸ—ἀπὸ καλοσύνες δὰ ἤμουν συνηθισμένος—ἔτρεξα κοντά του.

Μὲ χάϊδεψε, μοῦ εἶπε πολλὰ γλυκόλογα καὶ μοῦφερε, σ' ἕνα βαθὺ πιάτο, γάλα μὲ μπουκιές. Πεινασμένος καθὼς ἤμουν, ἔφαγα χωρὶς παρακάλια. Ὁ Πολύβιος—ἔτσι ἔλεγαν τ' ἀρχοντόπουλο—μὲ παράστεκε. Ἔπειτα μὲ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά του, μὲ σκούπισε μ' ἕνα μαντήλι, γιατ' ἤμουν ἀρκετὰ βρεμμένος, καὶ μὲ κουβάλησε ὥς σ' ἕνα σπιτάκι, ποὺ κι' αὐτὸ ἦταν μέσα στὸ πάρκο.

— Γιῶργο! Γιῶργο! φώναξε ἀπέξω. Ἔλα νὰ ἰδῇς τί βρῆκα!

Ἀπ' τὸ σπιτάκι πετάχτηκε ἀμέσως ἕν' ἄλλο παιδί, τῆς ἴδιας ἡλικίας μὲ τὸν Πολύβιο, κι' αὐτὸ ἀρκετὰ καλοντυμένο, ποὺ ἦταν γιὸς τοῦ ἐπιστάτη.

—Ἄ, τί ὄμορφο γατί! εἶπε ἄμα μὲ εἶδε, γελαστὸς καὶ χαρούμενος σὰν τὸ φίλο του. Καὶ τί ἄσπρο! Ποῦ τὸ βρῆκες;

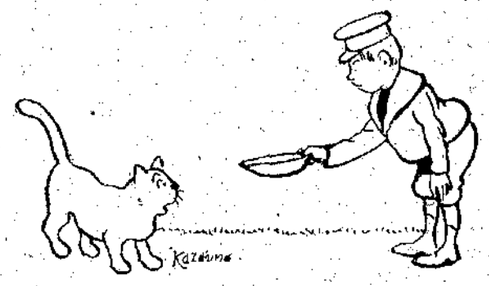

— Στὸ πάρκο. Θὰ τὸ πῆρε βέβαια τὸ ποτάμι καὶ τὸ ἔβγαλε δῶ σὲ μᾶς. Ἦταν, ξέρεις, μουσκίδι. Τώρα στέγνωσε λιγάκι.

— Τὸ καϊμένο! τί ἤμερο ποὺ φαίνεται! Τὸ κρατοῦμε;

— Μὰ βέβαια θὰ τὸ κρατήσουμε.

Μιλοῦσαν οἱ δυὸ φίλοι καὶ μὲ χάϊδευαν. Μ' ἔπαιρναν πότε ὁ ἕνας καὶ πότε ὁ ἄλλος. Κι' ἐγὼ ἤμουν ὅλος χαρά, ποὺ ξανάβρισκα καλοὺς ἀνθρώπους νὰ μᾶγαποῦν, σὰν ἐκείνους ποὺ εἶχα χάσει.

Ἔτσι ἐνόμιζα,—μὰ ποῦ νἄξερα!

Γιατὶ ὁ γιὸς τοῦ πυργοδεσπότη κι' ὁ γιὸς τοῦ ἐπιστάτη του, ποὺ μοῦ φάνηκαν τόσο καλὰ παιδιά, δὲν ἦταν παρὰ δυὸ κακόπαιδα, δυὸ ζιζάνια, ποὺ ἡ μεγαλύτερή τους εὐχαρίστηση ἦταν νὰ βασανίζουν τὰ καϊμένα τὰ ζῶα.

Ψέμματα μοῦδειχναν ἀγάπη καὶ συμπόνια. Ἤθελαν νὰ μὲ καλοπιάσουν, νὰ μὰποκοιμίσουν, γιὰ νὰ τοὺς ἔχω ἐμπιστοσύνη καὶ νὰ μποροῦν νὰ μὲ κάνουν ὅ,τι θέλουν.

Θὰ σᾶς διηγηθῶ ὕστερα τί τράβηξα στὰ χέρια τῶν κακῶν αὐτῶν παιδιῶν. Τοῦτο μόνο σᾶς λέω τώρα: Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ ζωή μου ἄλλαξε ὁλωσδιόλου. Ἡ πλημμύρα, ποὺ μὲ χώρισε ἀπὸ τὰ καλά μου ἀφεντικά, ἦταν γιὰ μένα μιὰ μεγάλη περιπέτεια καὶ κακοτυχία. Τὸ ξέρω πὼς κι' ἄλλα ζῶα, κι' ἄνθρωποι, κακόπαθαν ἀπ' τὴ θεο-

μηνία, ταλαιπωρήθηκαν, κινδύνεψαν τὴ ζωή τους, πνίγηκαν. Ἀλλὰ ὅταν εἶναι κανένας δυστυχισμένος, λίγο παρηγοριέται ἀπὸ τὴ δυστυχία τῶν ἄλλων...

Ἂν εἶχα περισσότερη πεῖρα, δὲν θὰ μὲ γελοῦσε τόσο τὸ καλὸ ἐξωτερικὸ τοῦ Πολύβιου καὶ τοῦ Γιώργου, οὔτε τὰ ψεύτικα κομπλιμέντα τους. Θὰ καταλάβαινα κιόλα τί ἐσήμαιναν κάτι γνεψίματα ποὺ ἔκαναν μεταξύ τους, κάτι τσαχπίνικες ματιὲς ποὺ ἄλλαξαν, καὶ κάτι μουρμουριστά, πονηρὰ κρυφομιλήματα... Μὰ δὲν κατάλαβα τίποτα. Κι' ἀντὶ νὰ τὸ σκάσω, γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπ' τὰ κακόπαιδα, ἔμεινα κοντά τους, καὶ γουργούριζα μάλιστα ἀπὸ εὐχαρίστηση, ὅταν μὲ χαΐδευαν καὶ μοῦ γλυκομιλοῦσαν.

(Ἀκολουθεῖ) **Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ**

Η ΧΡΥΣΗ ΚΟΤΤΙΤΣΑ

ΑΛΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Ἄμα τἄφαγαν ὁ Βασιλιάς, ἡ Βασίλισσα καὶ ἡ Βασιλοπούλα, γέμισαν τὰ κουτελα τους κέρατα. Φώναξαν τὸ γιατρό. πολέμησε αὐτὸς νὰ τὰ κόψη, μὰ ποῦ! σὲ λίγο βούιξε σ' ὅλη τὴν πολιτεία τὸ πάθημα τοῦ Βασιλιᾶ, γιατὶ τὸ φώναζε καὶ ὁ τελάλης ἔτσι:

—Ὅποιος μπορεῖ νὰ κάνη καλὰ τὸν Βασιλιά, τὴν Βασίλισσα καὶ τὴ Βασιλοπούλα, νὰ πάη ἐλεύθερα στὸ παλάτι.

Κι' ἄρχισαν νὰ πηγαίνουν πολλοὶ δίνοντας διάφορα ρεμέντια, μὰ τοῦ κάκου.

Πῆγε ὅμως καὶ ὁ διωγμένος γαμπρός, εἶδε πόσα κέρατα εἶχε ὁ καθένας στὸ κούτελο του, καὶ εἶπε στὸ Βασιλιά, ὅτι μπορεῖ νὰ τοὺς κάνη καλά, ἀλλὰ νὰ τοῦ δώσουν τὰ σηκωτάκια πίσω.

Ὁ Βασιλιὰς τὸ δέχτηκε, καὶ ξεκίνησε ὁ διωγμένος γαμπρός, πῆγε στὴ συκιὰ μὲ τὰ ἄσπρα σῦκα, ἔκοψε ἀπ' αὐτὴν δεκατέσσερα—ἐνῶ τὰ κέρατα ποὺ μέτρησε στοὺς τρεῖς ἦταν δεκαπέντε—γύρισε πίσω στὸ παλάτι, ἔδωσε τοῦ Βασιλιὰ ἕνα σῦκο, καὶ ἀμέσως ἔπεσε ἕνα κέρατο ἀπὸ τὸ κούτελο του, τοῦδωσε κι' ἄλλο, κι' ἄλλο, ὥς που ἔπεσαν καὶ τὰ πέντε.

Ὕστερα ἔδωσε καὶ στὴ Βασίλισσα, ἔπεσαν καὶ αὐτῆς, καὶ τότε γύρεψε νὰ τοῦ δώση ἡ Βασιλοπούλα τὰ σηκωτάκια· ὁ Βασιλιὰς τοῦ λέει:

— Γιὰ νὰ σοῦ τὰ δώσουμε, πρέπει νὰ βγάλης καὶ τῆς Βασιλοπούλας τὰ κέρατα.

Τὸ δέχτηκε ὁ γαμπρὸς καὶ τῆς ἔδωσε τὰ τέσσερα σῦκα ποὺ εἶχε, μὲ τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ δώσει σῦκο τὴν ἄλλη μέρα καὶ γιὰ τὸ πέμπτο κέρατο, ἀλλὰ νὰ τοῦ δώσουνε τὰ σηκωτάκια πρῶτα.

Ὁ Βασιλιὰς δὲν τὸ ἤθελε αὐτό· ἤθελε πρῶτα νὰ κάνη καὶ τὴ Βασιλοπούλα ἐντελῶς καλά.

Ἐκεῖ μαλώσανε κι' ἀποφασίσανε νὰ πᾶνε νὰ βροῦνε τὸ δίκιο τους στὸν καινούργιο Βασιλιὰ τῆς γειτονικῆς πολιτείας, ὅπως πήγαινε καὶ τὄβρισκε ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτοὺς ποὺ πήραν τὸ δρόμο νὰ πᾶνε στὸν ἀκριβοδίκαιο καινούργιο Βασιλιὰ τῆς γειτονικῆς πολιτείας, ποὺ λέγανε γι' αὐτὸν πὼς μὲ τὴ δικαιοσύνη του χώριζε καὶ τὴν τρίχα στὰ δύο, καὶ ἂς δοῦμε τί ἀπογίνανε, ἀπὸ τότε ποὺ χωρίσανε ἀπὸ τὸν μικρό τους ἀδελφό, ὁ κεφαλιακὸς μὲ τὸν καρδιογνώστη.

Αὐτοί, σὰν ἔμειναν οἱ δυό τους, πήρανε ἕνα δρόμο ποὺ τοὺς ἔβγαλε νύχτα ἀπ' ἔξω ἀπὸ μιὰ πολιτεία.

Σὰν βρήκανε τὶς πόρτες κλειστές, λέει ὁ καρδιογνώστης στὸν κεφαλιακό:

— Ἂς πλώσουμε νὰ κοιμηθοῦμε ἀπ' ἔξω ἀπ' αὐτὴν τὴν πόρτα, γιατὶ πέθανε αὐτὲς τὶς ἡμέρες ὁ Βασιλιὰς τῆς πολιτείας χωρὶς διάδοχο, κι' ἀποφάσισαν σήμερα οἱ δημογέροντες, πὼς ὅποιον βροῦν αὔριο τὸ πρωὶ κοιμισμένο ἔξω ἀπὸ τούτη τὴν πόρτα, νὰ τὸν κάνουν Βασιλιὰ γιατὶ τοὺς τὸ εἶπε ἕνας σοφὸς μάγος.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, καθὼς τοὺς βρῆκαν κοιμισμένους τοὺς ξύπνησαν καὶ τοὺς πῆγαν στὸ παλάτι.

Ἐκεῖ τοὺς εἶπαν τί εἶχαν ἀποφασίσει ἂν ἔβρισκαν ἕνα νὰ κοιμᾶται, μὰ τώρα ποὺ βρῆκαν δυό, ἂς λύσουν τὴν διαφορὰ μονάχοι τους, ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ γινότανε Βασιλιάς.

Τότε εἶπε ὁ καρδιογνώστης:

—Ἐμεῖς οἱ δυὸ εἴμαστε ἀδέλφια, κι' ἐγὼ λέω νὰ γίνη Βασιλιὰς σας ὁ ἀδελφός μου ποὺ εἶναι μεγαλύτερος.

Οἱ δημογέροντες τὸ δεχτήκανε αὐτὸ καὶ κάνανε Βασιλιὰ τὸν κεφαλιακό, καὶ τὸν καρδιογνώστη Βεζύρη του.

Ὁ καρδιογνώστης ἔλεγε κάθε μέρα στὸν ἀδελφό του τὸν Βασιλιά, τί θὰ τοὺς παρουσιαζότανε τὴν ἄλλη μέρα, καὶ ὁ κεφαλιακός, μὲ τὴ σοφή του γνώμη, ἔκρινε ἀλάθευτα τὸ σωστὰ σὲ κάθε τί.

Σὲ λίγο τόσο καλὰ πηγαίνανε τὰ πράγματα τῆς πολιτείας αὐτῆς, ποὺ ἔγινε πλούσια, δυνατή, καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοί της ἤτανε εὐτυχισμένοι καὶ δοξάζανε τὸ Θεὸ ποὺ τοὺς ἔστειλε τέτοιο Βασιλιὰ καὶ τέτοιο Βεζύρη μαζί.

Ὁ Βασιλιὰς δὲν ἔλυνε μόνο διαφορὲς τῶν δικῶν του ὑποταχτικῶν, μὰ κι' ἀπὸ ἄλλα Βασίλεια πήγαινε κόσμος καὶ ντουνιὰς καὶ παρακαλοῦσε νὰ βρῆ τὸ δίκιό του, καὶ ὅλοι ἐμένανε εὐχαριστημένοι, κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὸ βρίσκανε κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὸ χάνανε, καὶ δὲν ξέρανε πῶς νὰ θαυμάσουν καὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Βασιλιὰ καὶ τὸν Βεζύρη του γιὰ τὴν σοφή τους γνώμη καὶ κρίση τους.

Κάποια μέρα λέει ὁ καρδιογνώστης στὸν ἀδερφό του τὸν Βασιλιά:

— Αὔριο θὰ μᾶς ἔρθη ἐδῶ ὁ μικρὸς ἀδελφός μας νὰ βρῆ τὸ δίκιο του,—καὶ τοῦ εἶπε ὅλο τὸ περιστατικὸ ποὺ εἶχε πάθει, καὶ ὅταν τὴν ἄλλη ἡμέρα, πῆγε αὐτὸς μὲ τὸν Βασιλιὰ καὶ τὴ Βασιλοπούλα καὶ εἶπανε τὴ διαφορά τους, ὁ κεφαλιακὸς σὰν τοὺς ἄκουσε εἶπε, πὼς σωστὸ καὶ δίκαιο ἤτανε νὰ πάρη ὁ διωγμένος γαμπρὸς τὰ σηκωτάκια πίσω, μὰ νὰ γιατρέψη καὶ τὴ Βασιλοπούλα, καὶ αὐτὸ νὰ γίνη ἐκεῖ μπροστά του.

Ὁ πατέρας τῆς Βασιλοπούλας τὸ δέχτηκε πιά, καὶ τῆς ἔδωσε ζεστὸ νερό, ἔβγαλε ἐκείνη τὰ σηκωτάκια, τὰ πῆρε ὁ νέος, καὶ σὰν τὰ κατάπιε, τῆς ἔδωσε ἕνα ἄσπρο σῦκο κι' ἀμέσως καθάρισε τὸ κούτελο τῆς Βασιλοπούλας.

Ὁ πατέρας της, ἀφοῦ ἤρθε τὸ πράμα ἔτσι, κι' ἤτανε καὶ ὁ νέος καλοκαμωμένος, τοῦ εἶπε ἂν ἤθελε νἀπαιρνε τὴ Βασιλοπούλα γιὰ γυναῖκα του, νὰ γίνη κι' αὐτὸς μιὰ μέρα Βασιλιὰς στὸ Βασίλειό του. ἀφοῦ δὲν εἶχε δικό του ἀγόρι, κι' ἂν δεχότανε ὁ νέος νὰ πάρη τὴ Βασιλοπούλα γυναῖκα, νὰ γινότανε κιόλας ὁ γάμος ἐκεῖ, καὶ νὰ κάνανε κουμπάρο τὸν ἀκριβοδίκαιο Βασιλιά.

Αὐτὸ καὶ ἔγινε, μὲ χοροὺς καὶ γλέντια ποὺ βάστηξαν τρεῖς μέρες, καὶ ὁ κεφαλιακὸς μὲ τὸν καρδιογνώστη φανέρωσαν στὸν ἀδερφό τους ποιοὶ ἤτανε.

Ἂς ἀφήσουμε τοὺς νιόγαμπρους ποὺ γύριζαν μὲ τὸν πεθερὸ Βασιλιὰ στὴ δική τους πολιτεία, κι' ἂς δοῦμε τί ἔγινε ὁ πατέρας τῶν παιδιῶν μὲ τὰ ἐμπόριά του καὶ μὲ τὸ καράβι του.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ γυναίκα του ἔσφαξε τὴ χρυσὴ κοττίτσα γιὰ χάρι τοῦ Ἑβραίου, ἄρχισαν γι' αὐτὸν μεγάλες ἀναποδιές. Ὅλα τοῦ ἐρχόντουσαν στραβὰ τόσο, ποὺ ἔχασε τὸ καράβι του κι' ὅλα του τὰ κεφάλαια, καὶ γύρισε στὸν τόπο του φτωχός.

Σὰν μπῆκε σπίτι του καὶ εἶδε τὴ γυναῖκα του, τὴ ρώτησε.

— Τί κάνουν τὰ παιδιά, καὶ ποῦ εἶναι ἡ χρυσὴ κοττίτσα;

Ἐκείνη τ' ἀπάντησε:

— Τὰ παιδιὰ πεθάνανε, ἡ χρυσὴ κοττίτσα ψόφησε.

— Μπρέ, μίλα καλά, γυναῖκα, τῆς λέει αὐτός· ἐκείνη τὸ χαβά της πάλι.

— Τὰ παιδιὰ πεθάνανε, ἡ χρυσὴ κοττίτσα φόφησε.

— Πᾶμε νὰ μοῦ δείξης τοὺς τάφους

τῶν παιδιῶν μας, τῆς λέει ὁ ἄντρας της.

Ἐκείνη ἔκανε τὴν παλαβή,—καὶ μήπως δὲν ἤταν;—κι' ὁλοένα κοπάναγε:

— Τὰ παιδιὰ πεθάνανε, ἡ χρυσὴ κοττίτσα ψόφησε.

Τότε ὁ ἄντρας, ποὺ εἶχε ἀκούσει ἐκεῖ ποὺ ταξίδευε, γιὰ τὸν ἀκριβοδίκαιο Βασιλιά, τῆς εἶπε πὼς θὰ πήγαιναν σ' αὐτὸν νὰ τοὺς δικάση, καὶ σὰν ἐξεκίνησαν νὰ πᾶνε, εἶπε ὁ καρδιογνώστης στὸν κεφαλιακό:

— Αὔριο θἄρθη ὁ πατέρας μας καὶ ἡ μάννα μας νὰ τοὺς δικάσης.

Ὁ κεφαλιακὸς σκέφθηκε πὼς ὅταν θὰ πήγαινε ὁ πατέρας τους, ἔπρεπε νὰ τὸν προσκυνήσουν, καὶ γιὰ νὰ μὴ φανῆ πὼς ἕνας Βασιλιὰς καὶ ἕνας Βεζύρης προσκυνοῦσαν ἕναν ἁπλὸ ἄνθρωπο, ἀποφάσισαν νὰ παίζουνε συναμεταξύ τους μ' ἕνα χρυσὸ μῆλο, καὶ ὅταν θἄμπαινε ὁ πατέρας τους γιὰ νὰ δικασθῆ, νὰ πᾶρριχναν στὸ πάτωμα, καὶ σκύβοντας κάτω τἄχατες γιὰ νὰ τὸ πιάσουν, νὰ τὸν προσκυνήσουν χωρὶς νὰ φανῆ πὼς τὄκαναν ἐξεπίτηδες.

Αὐτὸ καὶ ἔγινε, ὅταν μπῆκε ὁ πατέρας τους καὶ ἡ μάννα τους, καὶ ὕστερα στάθηκαν μπρὸς στὰ θρονιά τους.

Σὰν ἄκουσε ὁ Βασιλιὰς τί εἶπε ὁ πατέρας του, γύρισε στὴ μάννα του καὶ τῆς λέει:

— Τί τἄκανες τὰ παιδιά σου καὶ τὴ χρυσὴ κοττίτσα;

Αὐτὴ ἀπάντησε:

— Τὰ παιδιὰ πεθάνανε, ἡ χρυσὴ κοττίτσα ψόφησε.

— Πὲς τὴν ἀλήθεια, τῆς ξαναλέει ὁ Βασιλιάς, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ μαρμαρώσης.

Μὰ ἡ γριὰ τὸ γουδὶ τὸ γουδοχέρι, ἔλεγε καὶ μετάλεγε, τὰ παιδιὰ πεθάνανε καὶ ἡ χρυσὴ κοττίτσα ψόφησε· καὶ λέγοντάς τα αὐτά, ἐμαρμάρωσε.

Τότε ὁ Βασιλιὰς μὲ τὸν Βεζύρη ἀποφάσισαν νὰ μὴ τὴν κουνήσουν ἀπὸ τὴ θέση ποὺ μαρμάρωσε, γιὰ νὰ τὴν ἔβλεπαν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ πήγαιναν νὰ βροῦνε τὸ δίκιο τους, καὶ ἔτσι νὰ λέγανε τὴν ἀλήθεια, ἀπὸ φόβο μήπως ἐμαρμάρωναν ἄμα θἄλεγαν ψέμματα.

Ὕστερα ὁ Βασιλιὰς καὶ ὁ Βεζύρης κατέβηκαν ἀπὸ τὰ θρονιά τους, ξαναπροσκύνησαν τὸν πατέρα τους καὶ τοῦ φανερώσανε ποιοὶ ἤτανε.

Τοῦ εἶπανε ὅλη τὴν ἱστορία τους, καὶ πὼς ὁ μικρότερος εἶχε γίνει γαμπρὸς καὶ διάδοχος τοῦ Βασιλιὰ τῆς γειτονικῆς πολιτείας.

Ὁ πατέρας ἀπὸ τότε ζοῦσε σὰ Βασιλιὰς κοντὰ στὰ παιδιά του, καὶ πηγαινοερχότανε στὰ δυὸ γειτονικὰ Βασίλεια.

Κι' ἔτσι ἔζησαν ἐκεῖνοι πολλὰ χρόνια καλά, καὶ σὲ μᾶς νὰ δώση ὁ Θεὸς νὰ ζήσουμε καλύτερα.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ λάκκος, δίχως νἄναι πολὺ βαθύς, εἶχε ὡστόσο ἀρκετὸ νερὸ ὥστε νὰ τὸν κάνη «παπί»!

Ἡ Νανέττα ἔβαλε μιὰ φωνή, μὰ ὁ κόμης τὴν καθησύχασε μ' ἕνα νεῦμα του καὶ τρέχοντας πρὸς τὸ χαντάκι ἄπλωσε τὰ χέρια του στὸν μπάρμπα-Ρεμῆ γιὰ νὰ τὸν βοηθήση νὰ βγῆ ἀπὸ μέσα.

Βρίζοντας καὶ βλαστημώντας, ὁ γεροφανοκόρος δέχτηκε μολαταῦτα θέλοντας καὶ μὴ τὴν βοήθεια τοῦ ἀγνώστου, ποὺ μόλις τὸν εἶδε ὀρθὸν μπροστά του, τοῦ εἶπε:

— Πολίτη, ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία γι' αὐτὸ ποὺ σοῦ συνέβη.

— Αὐτὸ νὰ λέγεται! γρίνιαξε ὁ γέρος στάζοντας ὁλόκληρος. Τί μοῦ τὸ λές τώρα; Ἄφησέ με ἥσυχον, χριστιανέ μου.

— Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συχωρέσετε.

— Εἴτε σὲ συχωρέσω εἴτε ὄχι, τὰ ροῦχα μου θὰ μείνουν στὰ ἴδια χάλια κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας σου, ἀποκρίθηκε ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς κοιτάζοντας τὴ φορεσιά του ποὺ ἤταν σὰν νὰ βγῆκε ἀπὸ τὴ σκάφη.

Ὁ κόμης ὅμως, δίχως νὰ ξεσυνερίζεται τὸ ἀγριεμμένο ὕφος τοῦ φανοκόρου, πῆρε ἕνα πακέτο ποὺ κρατοῦσε κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του, καὶ τὸ ἄνοιξε μπρὸς στὸν μπάρμπα-Ρεμῆ.

— Δὲν θέλω, εἶπε, νὰ ζημιωθῆτε ἐξ αἰτίας μου. Κρατῆστε αὐτὰ τὰ ροῦχα ποὺ πήγαινα στὸν ράφτη γιὰ νὰ μοῦ τὰ διορθώση καὶ πετάξτε τὰ δικά σας.

Ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς ἤθελε ν' ἀρνηθῆ λέγοντας πὼς βρισκόταν δυὸ βήματα ἀπ' τὸ σπίτι του, μὰ ἡ Νανέττα κι' ὁ κόμης ἐπέμειναν τόσο πολύ, ὥστε θέλοντας καὶ μὴ στάθηκε καὶ τοῦ ἔβγαλαν τὸ κουρελοσακκάκι του καὶ τὸ παλιό του παντελόνι καὶ τοῦ ἐφόρεσαν τὴν ρεδιγκότα καὶ τὸ παντελόνι ποὺ τοῦ προσέφερε ὁ ὁποχρεωτικὸς διαβάτης.

— Μά... τέλος πάντων, ποιὸς εἶσαστε σεῖς; τραύλισε ὁ μπαρμπα-Ρεμῆς ἐνῶ φοροῦσε τὰ στεγνὰ φορέματα ποὺ τοῦ ἔδιναν.

— Τί σᾶς ἐνδιαφέρει; ἕνας φίλος! ἔκανε ὁ κόμης καὶ ἀπομακρύνθηκε τρέχοντας καὶ πέρνοντας μαζί του τὰ παλιὰ ροῦχα τοῦ μπάρμπα-Ρεμῆ.

Ὁ φανοκόρος δοκίμασε νὰ τὸν κυνηγήση, μὰ σὲ λίγο σταμάτησε λαχανιασμένος καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζη μ' ὅλη του τὴ δύναμη:

— Κλέφτης! Κλέφτης! Πιάστε τον!

Οἱ γείτονες ἄκουσαν τὶς φωνὲς καὶ βγῆκαν στὶς πόρτες.

— Μὰ ἐπιτέλους, εἶπε ἕνας χοντρὸς φούρναρης, γιατὶ φωνάζεις «κλέφτης»;

— Γιατὶ ὁ παλιάνθρωπος μοῦ πῆρε τὰ ροῦχα μου.

Ὁ φούρναρης σήκωσε τοὺς ὤμους του.

— Μὰ καὶ σοῦδωσε ἄλλα καὶ μάλιστα κατακαίνουργα, δὲν σ' ἔκλεψε βέβαια.

Ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς, ποὺ τοῦ εἶχε περάσει ὁ πρῶτος του θυμός, ἀναγκάστηκε νἀναγνωρίση ὅτι ὁ φούρναρης εἶχε δίκιο. Κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ ἐκοίταζε τὸ ὡραῖο του γαλάζιο παντελόνι ἀπὸ χοντρὴ τσόχα, τὴ μακρυά του ρεδιγκότα μὲ τὰ ἀσημένια κουμπιά, καὶ στὸ τέλος μουρμούρισε.

—Ὅ,τι κι' ἂν πῆς, παράξενος κλέφτης μὰ τὴν ἀλήθεια!

— Καὶ βέβαια, μπάρμπα-Ρεμῆ, ἐγέλασαν οἱ γείτονες μπαίνοντας πάλι στὰ σπίτια τους. Μακάρι νὰ συναντοῦσε κανεὶς συχνὰ τέτοιους λωποδύτες σὰν κι' αὐτόν.

— Καληνύχτα, μπάρμπα-Ρεμῆ. Ἂν ξαναέδῆς τὸν κλέφτη σου, μὴν ξεχάσης νὰ τὸν στείλης καὶ σὲ μᾶς.

Ὁ γέρος πῆρε ξανὰ τὸ δρόμο του, ἐνῶ ἀκόμη οἱ γείτονες ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀστειεύονται μαζί του. Ὡστόσο δὲν ἔπαυε νὰ μουρμουρίζη.

— Τί τὰ θέλης, τέτοια πράγματα δὲν γινόταν ἄλλοτε. Πάει χάλασε ὁ κόσμος.

Ἄχ, καὶ ποὺ νἄξερες τί σὲ περίμενε ἀκόμη, καϊμένε μπάρμπα-Ρεμῆ!

Κατὰ τὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ, ὁ γέρο φανοκόρος καὶ ἡ κόρη του ἔφθασαν στὴν παράγκα ποὺ χρησίμευε στὸ μπάρμπα-Ρεμῆ γιὰ ἀποθήκη τοῦ ὀλικοῦ του καὶ γιὰ κατοικία, πρᾶγμα ποὺ τὸν

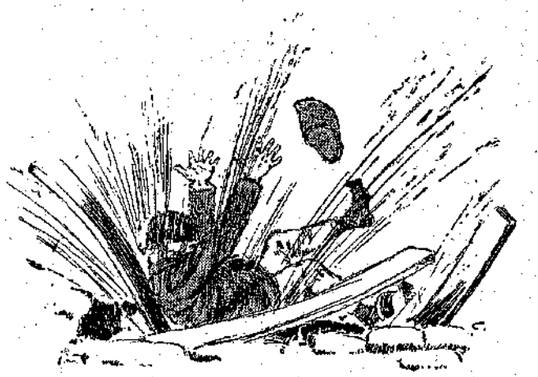

«Ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς ἔκανε μιὰ βουτιὰ μέσα στὰ βρωμόνερα.»
(Σελ. 224, στ. α'.)

«Παρακολουθοῦσε μ' ἐνδιαφέρον τὰ γυμνάσια μιᾶς μαϊμοῦς...»

ἔκανε νὰ λέῃ μὲ καμάρι, ὅτι τὸ δημόσιο τοῦ ἔδινε μισθὸ καὶ κατοικία δωρεάν.

Ἡ παράγκα αὐτὴ ἦταν χτισμένη σ' ἕνα μεγάλο οἰκόπεδο μεταξὺ τῆς ὁδοῦ Σερπάντ καὶ τῆς ὁδοῦ ντὲ-λὰ-Ἄρπ, καὶ βρισκόταν ἀπομονωμένη ἀπὸ ὅλα τὰ γειτονικὰ σπίτια.

Ἐξαντλημένος ἀπ' τὸν κόπο κι' ἀπ' τὶς συγκινήσεις, ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς ἐπάτησε μὲ ἀνακούφιση τὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ του καὶ εὐθὺς ξαπλώθηκε στὸ κρεβάτι του ποὺ ἦταν στημένο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς παράγκας, μέσα σ' ἕνα μικρὸ χώρισμα ποὺ ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς τὸ ὀνόμαζε μὲ καμάρι, «ἡ κρεβατοκάμαρά μου!»

Δίπλα στὸ χώρισμα αὐτὸ ἦταν ἕνα ἄλλο ποὺ τὸ εἶχε κάνει μόνος του ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς. Αὐτὸ παρίστανε τὴν τραπεζαρία, καὶ τὰ μοναδικά του ἔπιπλα ἦταν ἕνα στρογγυλὸ τραπέζι καρφωμένο στὸ πάτωμα κι' ἕνας κουτσὸς πάγκος.

Ὅσο γιὰ τὸ σαλόνι, αὐτό, καθὼς ἔλεγε ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς, τὸ ἀποτελοῦσε τὸ ὑπόλοιπο τμῆμα τῆς παράγκας, ποὺ ἦταν ἄλλωστε ὡραιότατα καὶ πολυτελέστατα ἐπιπλωμένο μὲ ἄδεια βαρέλια, μὲ παλιοκάσσες, μὲ τενεκέδες τοῦ λαδιοῦ καὶ ἀκόμη μὲ δυὸ ξεκοιλιασμένες πολυθρόνες, ποὺ ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποῦ τὶς εἶχε περιμαζέψει ὁ γέρο-φανοκόρος, μὰ ποὺ ὡστόσο τὶς καμάρωνε ὥς τὸ ὡραιότερο στολίδι τοῦ σπιτικοῦ του.

Ἡ κατοικία ὁλόκληρη φωτιζόταν ἀπὸ τὴν πόρτα. Μιὰ γερὴ πόρτα, ποὺ ἔμενε τὶς περισσότερες φορὲς μισάνοιχτη, ὅταν ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς βρισκόταν σπίτι του, κι' ἀπὸ ἕναν μικρὸ φεγγίτη ποὺ τὸ φύλλο του ἔκλεινε μὲ σύρτη ἀπὸ μέσα.

Ὅταν ὁ μπάρμπα-Ρεμῆς ἄναψε τὸ μεγάλο φανάρι ποὺ κρεμόταν ἀπ' τὴν κορυφὴ τῆς παράγκας καὶ ποὺ τὴν φώτιζε ὁλόκληρη,—κι' αὐτὸ δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου,—ἡ Νανέττα θέλησε ὅπως πάντοτε νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ φαγητὸ τοῦ πατέρα της. Μά, δὲν κρατήθηκε νὰ μὴ βάλῃ μιὰ φωνή, ὅταν εἶδε ὅ,τι τὸ τραπέζι ἦταν κιόλας στρωμένο, κι' ἀπάνω του βρισκόταν ἕνα γεῦμα ποὺ οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν θὰ εἶχε ἰδεῖ ποτὲ ὁ φτωχὸς φανοκόρος. Γιατὶ δὲν ἔλειπε οὔτε τὸ κρέας, οὔτε τὸ χοιρομέρι, οὔτε τὸ κρασί, οὔτε τόσα ἄλλα ὡραῖα πράγματα, ἄγνωστα ἐντελῶς ὥς τότε στὸν φτωχὸ μπάρμπα-Ρεμῆ.

— Τί ἔπαθες, Νανέττα; ἔκανε ἀκούγοντας τὴν ἀναφώνηση τῆς κόρης του.

— Τίποτε! ἀπάντησε ἡ μικρὴ ποὺ διέκρινε τὸν κάμη στὸ κατώφλι νὰ τῆς κάνῃ νοήματα. Εἶχα ξεχάσει πὼς ἡ κανάτα ἦταν ἄδεια καὶ θὰ τρέξω μιὰ στιγμὴ στὴ βρύση νὰ τὴν γεμίσω.

—Ἄϊντε, παιδάκι μου, καὶ κάνε γρήγορα, γιατὶ ὁ καϊμένος ὁ πατέρας σου εἶναι πολὺ κουρασμένος, εἶπε ὁ φανοκόρος.

Μόλις βρέθηκε ἔξω, ἡ Νανέττα ἔτρεξε πρὸς τὸν κ. ντὲ Τουάρς ποὺ τῆς ἐξήγησε τὸ τέλος τοῦ σχεδίου του.

Τώρα ποὺ εἶχε στὴν κατοχή του τὰ ροῦχα τοῦ μπάρμπα-Ρεμῆ, ἔπρεπε κιόλας νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ πάῃ τὸ ἄλλο πρωΐ στὸ Τέμπλο, ἐφ' ὅσον θὰ ἔπαιρνε τὴ θέση του αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ θὰ τὸν ἀντικαθιστοῦσε στὴν περιοδεία του μαζὶ μὲ τὴ Νανέττα.

—Ἀλήθεια, ἔκανε στενοχωρημένη ἡ Νανέττα ποὺ δὲν τὸ εἶχε σκεφτεῖ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Καὶ τώρα πῶς θὰ κάνουμε νὰ μὴν πάῃ ὁ πατέρας στὴ δουλειά του; Τώρα καὶ εἴκοσι χρόνια οὔτε μιὰ φορὰ δὲν ἔχει λείψει.

— Μὰ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σὲ φώναξα κι' ἐγὼ ἔξω, εἶπε ὁ κόμης. Ὁ πατέρας σου ἔχει ὅ,τι τοῦ χρειάζεται, αὐτὸ τὸ εἶδες. Τὰ φαγητὰ ποὺ τὸν ἐφρόντισα, θὰ τοῦ φθάσουν γιὰ εἰκοσιτέσσερες ὧρες. Κρασάκι δὲν θὰ τοῦ λείψῃ, τὸ κρεβάτι του εἶναι στρωμμένο, λοιπὸν δὲν μᾶς μένει παρὰ νὰ τὸν κλειδώσουμε μέσα στὴν παράγκα, πρᾶγμα ποὺ εἶναι ἄλλωστε εὐκολώτατο μιὰ καὶ τὸ κλειδὶ βρίσκεται στὴν κλειδαριά.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κι' ἤμουν, ἀλήθεια, τόσο μικρός, καὶ τόσο μικροκαμωμένος, ὥστε ὅταν ἔμπαινα σὲ κανένα ποτοπωλεῖο, ὅπου δὲ μ' ἤξεραν, καὶ ζητοῦσα ἕνα ποτήρι μπύρα, μὲ κοίταζαν μὲ ἀπορία καὶ δίσταζαν νὰ μὲ σερβίρουν. Θυμᾶμαι ὅτι μιὰ μέρα μπῆκα σὲ μιὰ μπυραρία καὶ εἶπα:

— Φέρε μου ἕνα ποτήρι μπύρα ἀπὸ τὴν καλύτερη.

—Ἡ καλὴ μπύρα ἔχει πέντε σολδιά, πετάχτηκε ὁ μαγαζάτορας.

—Ἄς ἔχει! ἀπάντησα ἐγὼ βγάζοντας καὶ δείχνοντας τὸν παρά μου.

Ἐκεῖνος μὲ κοίταξε χαμογελώντας ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ τεζάκι του, καὶ ἀντὶ νὰ μοῦ φέρει μπύρα, φώναξε τὴ γυναῖκα του, ποὺ ἦρθε ἀμέσως μὲ τὸ ἐργόχειρο στὰ χέρια καὶ μὲ κοίταξε ἐξεταστικά. Φαντάστῆτε τώρα τὴν εἰκόνα: ὁ μπυραριέρης μὲ τὰ μανικοπουκάμισα, καὶ πλάϊ του ἡ γυναίκα του, νὰ μὲ κοιτάζουν κι' οἱ δυὸ σὰν περίεργο φαινόμενο, κι' ἐγὼ νὰ στέκομαι σαστισμένος καὶ νὰ τοὺς κοιτάζω σὰ χαζός.

Μὲ ρώτησαν τότε πῶς μὲ λένε, ἀπὸ ποῦ εἶμαι καὶ πῶς βρέθηκα στὴ δουλειὰ ποὺ ἔκανα. Ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ ἐκθέσω κανέναν καὶ δὲν ἔδωσα σωστὲς ἀπαντήσεις. Μοῦφεραν ἕνα ποτήρι μπύρα, ποὺ δὲ φαντάζομαι νὰ ἦταν πρώτης γραμμῆς, ἀλλὰ ἡ γυναίκα τοῦ μαγαζάτορα ἔσκυψε στὸ τεζάκι, μοῦδωσε πίσω τὰ χρήματά μου καὶ μὲ φίλησε μὲ μιὰ ἔκφραση, ποὺ εἶχε καὶ λύπη μαζὶ καὶ θαυμασμό.

Αὐτὴ ἦταν λοιπὸν τώρα ἡ ζωή μου. Δούλευα ἀπὸ τὸ πρωΐ ὥς τὸ βράδυ, ντυμένος μὲ τὰ χειρότερα ροῦχα τοῦ κόσμου, μαζὶ μὲ ἀνθρώπους, ποὺ δὲν εἶχαν καμμιὰ μόρφωση. Γύριζα στοὺς δρόμους κουρελῆς καὶ πολλὲς φορὲς πεινασμένος. Ἂν δὲ μὲ λυπόταν ὁ Θεός, μποροῦσα μιὰ χαρὰ νὰ εἶχα καταντήσει ἀλήτης ἢ λωποδύτης.

Ὡστόσο ἔκανα τὴ δουλειά μου καὶ δὲν ἔλεγα σὲ κανέναν τίποτα γιὰ τὴν οἰκογένειά μου καὶ γιὰ τὶς θλίψεις μου. Κατάλαβα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅτι τὸ καλύτερο ποὺ εἶχα νὰ κάμω, γιὰ νὰ μὴ μὲ πάρουν στὴν κοροϊδεία, ἦταν νὰ δουλεύω κι' ἐγὼ εὐσυνείδητα, ὅπως κι' οἱ ἄλλοι συνάδελφοί μου, καὶ σὲ λίγον καιρὸ ἔγινα ἐπιδέξιος στὴ δουλειὰ κι' ἱκανὸς ὅπως κι' ἐκεῖνοι. Ὡστόσο φαίνεται πῶς εἶχαν καταλάβει κάτι τί ἀπὸ τὴν ἱστορία μου, γιατὶ ἔμεναν πάντα σὲ κάποια ἀπόσταση καὶ μ' ἔλεγαν «μικρὲ κύριε». Ὁ πρωτομάστορας ὁ Πὶπ μὲ φώναζε καμμιὰ φορὰ «Δάβυ», ἀλλὰ μόνο σὲ στιγμὲς μεγάλης ἐμπιστοσύνης. Ὁ «Πατάτας» μιὰ μέρα διαμαρτυρήθηκε γι' αὐτὴ τὴ διάκριση.

— Τί κύριε καὶ ξεκύριε! εἶπε. Ἐδῶ

μέσα μοῦ φαίνεται, εἴμαστε ὅλοι τὸ ἴδιο.

Μὰ ὁ Μὶκ Βάλκερ, ὁ ἄλλος συνάδελφος, τοὔκλεισε τὸ στόμα.

— Πάψε σύ, τοῦ εἶπε, γιατὶ θὰ φᾶς κανένα χαστοῦκι.

Κι' ὁ Πατάτας δὲν ξαναμίλησε πιά.

Δὲν εἶχα πιὰ καμμιὰ ἐλπίδα ν' ἀφήσω αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴ ζωὴ καὶ δὲν εἶχα πιὰ στὸ νοῦ μου νὰ λυτρωθῶ. Κι' ὅμως δὲν φανέρωνα καθόλου τὴ βαθειὰ αὐτὴ ἀπελπισία μου στὰ γράμματα ποὺ ἔγραφα στὴν καλή μου τὴν Πέγκοτυ. Τὸ κανα ἀπὸ ντροπή, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μὴ τὴν κάνω νὰ στενοχωριέται.

Ἡ μόνη μου παρηγοριὰ ἦταν ἡ φιλία τῆς οἰκογένειας Μικάμπερ. Καὶ τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία τοὺς ἀγαποῦσα πολὺ καὶ συμπονοῦσα στὶς οἰκονομικές τους στενοχωρίες. Ὡστόσο δὲ δέχτηκα καμμιὰ πρόσκλησή τους νὰ φᾶμε μαζί, γιατὶ ἤξερα ὅτι αὐτὸ θὰ τοὺς κόστιζε πολὺ καὶ θὰ βάραινε τὰ οἰκονομικά τους.

Μιὰ βραδυὰ ἡ κυρία Μικάμπερ μοῦ εἶπε:

— Κύριε Κόπερφηλδ, δὲν εἶστε ξένος πιὰ γιὰ μᾶς καὶ θὰ σᾶς πῶ τὴ θλιβερὴ ἀλήθεια. Πλησιάζει ἡ κρίση, ὁ ἄντρας μου θὰ καταστραφῆ.

Ἐγὼ κοίταζα μὲ πολλὴ συγκίνηση τὰ κλαμμένα της μάτια.

—Ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα κομμάτι τυρί, δὲν ὑπάρχει τίποτ' ἄλλο σ' ὅλο τὸ σπίτι.

— Μὰ τί λέτε! φώναξα ἐγώ, βαθειὰ συγκινημένος.

Εἶχα στὴν τσέπη μου δυὸ-τρία σελλίνια καὶ τἄβγαλα ἀμέσως καὶ παρακάλεσα τὴν κυρία Μικάμπερ νὰ δεχθῆ νὰ τῆς δανείσω τὸ μικρὸ αὐτὸ ποσό. Ἐκείνη μὲ φίλησε καὶ μοῦ ἔβαλε πάλι τὰ χρήματα στὴν τσέπη μου.

—Ὄχι, ὄχι, κύριε Κόπερφηλδ, αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό. Μπορεῖτε ὅμως νὰ μοῦ κάμετε μιὰ ἄλλη ἐκδούλευση, πολὺ σπουδαία. Ἔχω κάτι ἀσημένια κουταλάκια, ποὺ μποροῦσαν ἴσως νὰ τὰ πάρουν στὸ ἐνεχυροδανειστήριο... Κύριε Κόπερφηλδ, ἂν σᾶς ἦταν δυνατὸ νὰ τὰ πᾶτε...

Δέχτηκα ἀμέσως αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα κουβαλοῦσα κάθε πρωΐ κι' ἀπὸ κάτι στὸ ἐνεχυροδανειστήριο ἢ σὲ παλαιοπωλεῖα, κι' ἔφερνα στὴν κυρία Μικάμπερ τὸ μικρὸ ποσό, ποὺ θὰ τὴν ἔφτανε γιὰ τὰ περάσῃ τὴν ἡμέρα.

Σιγὰ σιγὰ ἔγινα γνωστὸς στὸ Ἐνεχυροδανειστήριο. Ἕνας ὑπάλληλος ἔκανε γοῦστο μαζί μου καὶ μ' ἔβαζε νὰ κλίνω λατινικὰ ρήματα, τὴν ὥρα ποὺ μοῦ ἔκανε τοὺς λογαριασμοὺς γιὰ νὰ πληρωθῶ.

Ἦρθε ὅμως ἡμέρα, ποὺ ἄλλοι, ξένοι, ἦρθαν καὶ πούλησαν ὅλα τὰ ἔπιπλα τοῦ σπιτιοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κρεβάτια, ἕνα τραπέζι τῆς κουζίνας καὶ μερικὲς παλιοκαρέκλες. Μαζευτήκαμε μ' αὐτὰ τὰ παλιοπράγματα στὰ δυὸ δωμάτια τοῦ ἰσογείου καὶ ἡ ζωὴ ἦταν ἀρκετὰ θλιβερή. Ὁ κ. Μικάμπερ εἶχε μπεῖ στὴ φυλακή, (σὲ μιὰ εἰδικὴ φυλακὴ ὅπου ἔκλειναν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ χρωστοῦσαν καὶ δὲν εἶχαν νὰ πληρώσουν) καὶ κρατοῦσε ἐκεῖ ἰδιαίτερο δωμάτιο δικό του. Σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο ἀποφάσισε τέλος νὰ πάει νὰ κατοικήσει κι' ἡ κυρία Μικάμπερ, ὅπως εἶχε δικαίωμα ἀπὸ τὸ νόμο. Ἔτσι ἄδειασε τὸ σπίτι καὶ νοίκιασε γιὰ μένα ἕνα δωματιάκι στὴ γειτονιά.

Δούλευα πάντα στοῦ «Μύρτον καὶ Γκρίμπυ». Ἔπλενα πάντα τὶς μποτίλλιες μαζὶ μὲ τοὺς δυὸ συναδέλφους μου, καὶ αἰσθανόμουν πάντα τὴν ἴδια ἀπογοήτευση γιὰ τὴν ἠθική μου κατάπτωση.

Καὶ φύλαγα μέσα μου ὅλη τὴ θλίψη μου, γιατὶ δὲν εἶχα πιάσει γνωριμία μὲ κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ συναντοῦσα στὸ δρόμο, ὅταν πήγαινα στὸ μαγαζί. Κι' ἔτσι ἤμουν σὰν ὁλομόναχος μέσα στὸν κόσμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν εἶναι διόλου διασκεδαστική· παίρνω λοιπὸν κι' ἐγὼ τὴν ἀπόφασή μου.

Πῆγα σὲ κάμποσες μέρες νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν οἰκογένεια Μικάμπερ μέσα στὴν οἰκογενειακὴ φυλακή της, καὶ κεῖ ἔμαθα ὅτι οἱ περιδόητες «ὑποθέσεις» τοῦ κ. Μικάμπερ εἶχαν ταχτοποιηθῆ, ὅτι δὲν θὰ τὸν κυνηγοῦσαν πιὰ στὸ ἑξῆς γιὰ χρέη κι' ὅτι σκόπευε νὰ φύγῃ πιὰ ἀπὸ τὸ Λονδῖνο καὶ νὰ διορισθῆ τελωνειακὸς ὑπάλληλος σὲ κάποια ἐπαρχία.

Τὸ νέο αὐτό, ἂν καὶ ἦταν εὐχάριστο γιὰ τοὺς τόσο ταλαιπωρουμένους αὐτοὺς ἀνθρώπους, μὲ βύθισε σὲ βαθειὲς σκέψεις, γιατὶ εἶχα συνηθίσει τὴ συντροφιά τους, καὶ τώρα ποὺ θἄφευγαν αὐτοί, θὰ αἰσθανόμουν τὸν ἑαυτό μου περισσότερο ἀκόμη μοναχό. Τὸ βράδυ λοιπὸν ποὺ γύρισα στὸ δωμάτιό μου, δὲν μπόρεσα νὰ κλείσω μάτι. Καὶ τὴ νύχτα αὐτή, γιὰ πρώτη φορὰ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου μιὰ σκέψη, ποὺ σιγὰ-σιγὰ ἔγινε ἀπόφαση.

ΕΝΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τρεῖς κύκλοι, ἕξη πύργοι καὶ εἰκοσιμία κουκουβάγιες.

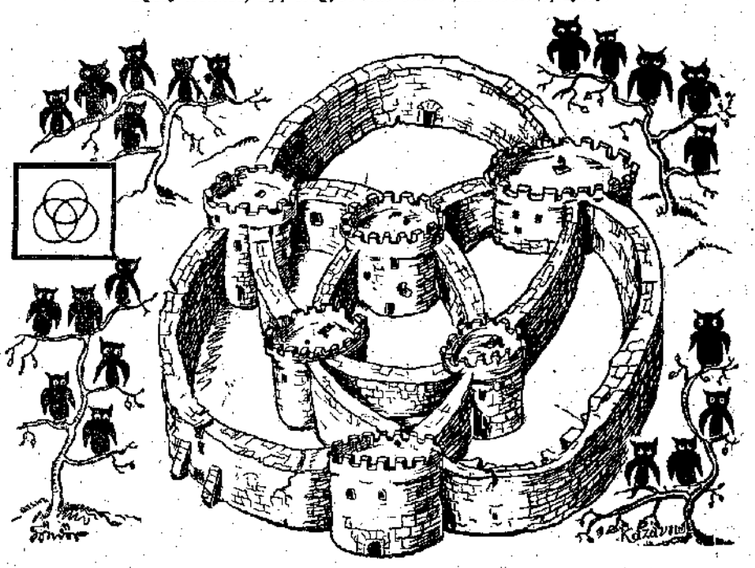

Τὸ ἐρειπωμένο αὐτὸ φρούριο ἀποτελεῖται ἀπὸ πύργους καὶ ἀπὸ τεῖχη. Τὰ τεῖχη σχηματίζουν τρεῖς κύκλους διασταυρωνόμενους — τεμνόμενους — ὅπως δείχνει τὸ παραπλευρο γεωμετρικὸ σχηματάκι. Καὶ πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ βρῆτε καὶ νὰ προσδιορίσετε πάνω στὴν εἰκόνα τοὺς τρεῖς αὐτοὺς κύκλους. Οἱ πύργοι εἶναι ἕξη. Ἀλλὰ κάθε κυκλικὸ τεῖχος περνᾶ ἀπὸ τέσσερις. Κι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἰδῆτε καλὰ στὴν εἰκόνα.

Ἀπὸ τἄλλο μέρος, ἀπάνω στὰ γύρω δέντρα, ὑπάρχουν εἰκοσιμία κουκουβάγιες. Ἤρθε ἡ ὥρα νὰ κουρνιάσουν, καὶ συνήθως κουρνιάζουν στοὺς πύργους τοῦ ἐρειπωμένου φρουρίου. Λοιπόν, οἱ εἰκοσιμία κουκουβάγιες πρέπει νὰ μοιρασθοῦν στοὺς ἕξη πύργους μὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε κάθε πύργος νἄχῃ μὲν διαφορετικὸ ἀριθμὸ ἀπὸ κουκουβάγιες – οὔτε γίνεται ἀλλοιῶς, ἀφοῦ τὸ 21 δὲν διαιρεῖται μὲ τὸ 6 — ἀλλὰ κάθε κυκλικὸ τεῖχος νἄχῃ τὸν ἴδιο ἀριθμό. Ὅσες δηλαδὴ κουκουβάγιες θὰ ἔχουν κουρνιάσει στοὺς τέσσερις πύργους ποὺ διασχίζει ὁ ἕνας κύκλος, τόσες θὰ ὑπάρχουν καὶ στοὺς πύργους τοῦ δευτέρου κύκλου, καὶ στοὺς πύργους τοῦ τρίτου.

Δοκιμάστε..., δὲν εἶναι πολὺ εὔκολο. Κι' ἂν τὸ βρῆτε μόνοι σας, καλά· ἂν δὲν τὸ βρῆτε, θὰ ἰδῆτε τὴ λύση στὸ ἐρχόμενο...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ κ. Μικάμπερ μὲ προσκάλεσε νὰ φάμε μαζί κι' ἀπάνω στὸ φαγητὸ μοῦ ἔδωσε μὲ ὅλη τὴν ἐπισημότητα τὶς συμβουλές του:

— Μικρέ μου φίλε, εἶπε, εἶμαι, καθὼς ξέρετε, φτωχὸς καὶ δὲν ἔχω νὰ σᾶς χαρίσω τίποτ' ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὶς συμβουλές μου. Ἡ κυριώτερη λοιπὸν συμβουλή μου εἶναι αὐτή: (Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ...

Ἀγαπητοί μου,

ΣΗΜΕΡΑ πρέπει νὰ ξεχωρίσω μερικὰ βιβλία ἀπ' τὴ βιβλιοθήκη μου, καὶ νὰ τὰ κάμω ἕνα δέμα, ποὺ αὔριο θἀρθῇ μιὰ καλὴ κυρία νὰ τὸ πάρῃ. Δὲν θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ,— δὲν συνειθίζω νὰ πουλῶ τὰ βιβλία μου, οὔτ' ἐκεῖνα ποὺ δὲν διαβάζω ποτέ. Αὐτὰ θὰ τὰ χαρίσω. Γιατὶ ἡ καλὴ κυρία, μιὰ ἀπὸ τὶς κυρίες τοῦ «Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων», τὰ θέλει γιὰ τὰ «Γειτονικά». Καὶ καθὼς θἀκούσατε ἴσως, τὰ «Γειτονικὰ» αὐτὰ εἶναι κέντρα ψυχαγωγίας, ποὺ τὸ Συμβούλιο σκέφθηκε νὰ ἱδρύσῃ σ' ὅλες τὶς γειτονιὲς τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὸ λαό. Θἄχουν καὶ βιβλιοθῆκες, γιὰ νὰ πηγαίνῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ — ὁ ἄντρας, ἡ γυναίκα, ὁ νέος, τὸ κορίτσι, τὸ παιδί—καὶ νὰ περνᾷ λίγην ὥρα ἀργίας διαβάζοντας, μαθαίνοντας, ξυπνώντας, ἀντὶ νὰ πηγαίνῃ στὴν ταβέρνα νὰ μεθᾷ, ἢ νὰ κάθεται στὴν αὐλὴ νὰ κοτσομπολεύῃ. Γιὰ νὰ γίνῃ δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ φιλαναγνώστης. Τί μεγάλος σκοπός, παιδιά μου! Καὶ πόσα ἔπρεπε νὰ προσφέρουν γιὰ τὴν πραγματοποίησή του τὸ Κράτος, οἱ Δῆμοι, οἱ πλούσιοι ἰδιῶτες! Ἄλλὰ δὲν προσφέρουν. Κι' οἱ κυρίες τοῦ Συμβουλίου, γιὰ νὰ κάμουν τὶς βιβλιοθῆκες αὐτὲς τοῦ λαοῦ, ζητιανεύουν βιβλία ἀπὸ ἐκδότες, συγγραφεῖς καὶ βιβλιόφιλους ποὺ μπορεῖ νἄχουν στὸ σπίτι τους παραπανισιά. Ἂς δώσουν τουλάχιστο αὐτοί. Κι' ἔτσι κάτι μπορεῖ νὰ γίνῃ, μικρὸ στὴν ἀρχή, καὶ μεγάλο κατόπι, μὲ τὸν καιρό, ὅταν θἀναγνωρισθῇ περισσότερο ἡ ὠφέλειά του...

Ἀλλὰ θὰ δώσουν ὅλοι, θὰ δώσουν ἀρκετοί; Ἀμφιβάλλω... Καὶ τὰ βιβλία, βλέπετε, λεπτὰ εἶναι, κι' ὅπως δὲν δίνουν λεπτὰ γιὰ τέτοιους σκοπούς, ἔτσι δὲν δίνουν εὔκολα οὔτε βιβλία. Ἂν τοὺς ἔλεγαν πὼς πρόκειται γιὰ νοσοκομεῖο, γιὰ κλινική, γι' ἄσυλο ἀνιάτων, γιὰ σανατόριο, μάλιστα. Ἀλλὰ τὰ πνευματικά, Κράτος καὶ ἰδιῶτες στὸν τόπο μας, Πολιτεία καὶ Κοινωνία, τὰ θεωροῦν ἀκόμα περιττά, ἢ τουλάχιστο δευτερεύοντα. Γι' αὐτὸ τὸ Κράτος εἶναι τόσο δύστροπο καὶ τόσο γλίσχρο ὅταν τοῦ ζητοῦν νὰ ἱδρύσῃ ἢ νὰ ὑποστηρίξῃ κάτι πνευματικὸ—βιβλιοθήκη, θέατρο, περιοδικὸ καὶ καθεξῆς. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ πλούσιοι «ὁμογενεῖς», στὶς διαθήκες τους, βλέπουμε πάντα νἀφίνουν γιὰ νοσοκομεῖα καὶ γιὰ νοσοκομεῖα. Κἀποτὲ βέβαια καὶ γιὰ δρόμους, γιὰ ὑδραγωγεῖα, γιὰ ἐκκλησιές, γιὰ σχολικὰ κτίρια. Σπανιότατα ὅμως γιὰ τὴν τέχνη, γιὰ τὴ λογοτεχνία, γιὰ τὴν ἐπιστήμη. Καὶ πάλι, τὰ ποσὰ ποὺ ἀφίνουν γιὰ τὰ πνευματικά, εἶναι τὰ μικρότερα τῆς διαθήκης. Ἄξαφνα ἑκατὸ χιλιάδες γιὰ τὸν «Εὐαγγελισμό», καὶ τρεῖς ἢ πέντε μόνο γιὰ τὴν Ἀκαδημία ἢ τὸ Σύλλογο τῶν Ὠφελίμων Βιβλίων. Ἄμα πῆς γιὰ φιλανθρωπία, γιὰ δωρεά, γιὰ κοινωνικὴ εὐπραγία, ἡ πρώτη ἰδέα ποὺ παρουσιάζεται καὶ ποὺ κυριαρχεῖ, εἶναι τὸ Νοσοκομεῖο—ἡ θεραπεία, ἡ ὑγεία τοῦ σώματος. Ποτὲ ἡ ὑγεία τοῦ πνεύματος, τῆς ψυχῆς.

Τελευταῖα, ἕνας ὁπουργὸς τῆς Παιδείας μὲ ἄλλες ἰδέες, ὁ κ. Παπανδρέου, σκέφθηκε καὶ κατόρθωσε νὰ ἱδρύσῃ Ἐθνικὸ Θέατρο—ἕνα πρᾶγμα δηλαδὴ τῆς πρώτης ἀνάγκης γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου—ἐπιβάλλοντας μιὰ φορολογία στὰ στοιχήματα τοῦ Ἱπποδρομίου. Χωρὶς δηλαδὴ νὰ ἐπιβαρύνῃ καθόλου τὸ δημόσιο ταμεῖο, τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ Κράτους, βρῆκ' ἕνἀν πόρο ἀπὸ τρία, τριάμισυ ἑκατομμύρια τὸ χρόνο, γιὰ νὰ προτικίσῃ μ' αὐτὸν ἕνα τόσο χρήσιμο ἵδρυμα. Κι' ὅμως βρέθηκαν ἄνθρωποι διανοούμενοι, δημοσιογράφοι, βουλευτὲς —ποὺ χάλασαν τὸν κόσμο. Θέατρα θὰ κάνουμε, φώναξαν, μ' αὐτὴ τὴν κρίση καὶ μ' αὐτὴ τὴ φτώχεια; Δὲν ἔπαιρνε τὰ τριάμισυ ἑκατομμύρια ὁ κ. ὑπουργός, νὰ ἱδρύσῃ ἕνα συσσίτιο γιὰ τὸ λαὸ ἢ ἕνα νοσοκομεῖο; —Νοσοκομεῖο πάλι, βλέπετε, συσσίτιο. Τὸ σῶμα, ἡ κοιλιά. Ἡ ψυχή, τὸ πνεῦμα. τίποτα. Περιττὰ αὐτὰ καὶ δευτερεύοντα!

Τὰ ἴδια ἀκούστηκαν, στὴ Βουλὴ καὶ στὸν Τύπο, ὅταν ὁ κ. Παπανδρέου σκέφθηκε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴ νεοελληνικὴ τέχνη καὶ λογοτεχνία μὲ διάφορα ἐτήσια βραβεῖα σὲ συγγραφεῖς, σὲ καλλιτέχνες, καὶ μὲ κρατικὴ ἐπιχορήγηση γιὰ τὴ μετάφραση διαλεχτῶν νεοελληνικῶν ἔργων σ' εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες. Τί σπατάλη εἶν' αὐτή; Ὁ λαὸς ἀρρωσταίνει καὶ δὲν ἔχει ποῦ νὰ πάῃ γιὰ νὰ γιατρευθῇ. Καὶ σεῖς δίνετε βραβεῖα λογοτεχνίας; Νοσοκομεῖα! Νοσοκομεῖα!

Αὐτὰ θἄκουσαν, ἀσφαλῶς, κι' οἱ κυρίες τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου ὅπου μίλησαν γιὰ τὰ «Γειτονικά» τους καὶ ζήτησαν μιὰ χρηματικὴ ἐνίσχυση ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ ἀπὸ πλούσιους ἰδιῶτες. Καὶ γι' αὐτὸ ζητανεύουν τὰ βιβλία ποὺ χρειάζονται γιὰ τὶς λαϊκὲς αὐτὲς βιβλιοθῆκες, πιὸ χρήσιμες ὡςτόσο ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄσυλο καὶ συσσίτιο. Νὰ μιὰ νεοελληνικὴ νοοτροπία, ποὺ εἶναι ἀνάγκη νἀλλάξῃ. Δὲν μποροῦμε νὰ παραμελοῦμε αἰωνίως τὰ πνευματικά. μὲ τὴν πρόφαση πὼς εἴμαστε φτωχοὶ καὶ δὲν ἔχουμε παρὰ γιὰ τὰ ὁλικά. Ἔχουμε γιὰ ὅλα! Ἡ θέληση λείπει κι' ὄχι ὁ τρόπος. Ἡ ἀναγνώρηση τῆς ἀνάγκης, κι' ὄχι τὸ χρῆμα. Ποιὸς εἶπε πὼς δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ Νοσοκομεῖα; Ἀλλὰ δὲν εἶναι λογικὸ νὰ θυσιάζωνται στὸ Νοσοκομεῖο τὰ πάντα! Ἡ Πολιτεία, ἡ Κοινωνία, εἶναι σὰν τὴν οἰκογένεια. Ὅλες οἱ οἰκογένειες δὲν εἶναι βέβαια τετράπλουτες. Ἀλλὰ κι' οἱ πιὸ φτωχή, ὅταν εἶναι καλὸς ὁ οἰκογενειάρχης, ξοδεύει ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς πόρους της γιὰ πνευματικὴ τροφή, γιατὶ «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος». Οἰκογένειες πλουσιώτατες, καμμιὰ φορά, δὲν ἔχουν καθόλου βιβλιοθήκη καὶ δὲν ξοδεύουν λεπτὸ γιὰ νὰ πᾶνε σὲ μιὰ παράσταση ἢ σὲ μιὰ συναυλία. Ἄλλες, μὲ πολὺ μικρότερα μέσα, κατορθώνουν καὶ νὰ τρῶνε, καὶ νὰ ντύνουνται, καὶ νὰ γιατρεύουνται, ἀλλὰ νἀγοράζουν καὶ βιβλία, νὰ πηγαίνουν καὶ στὸ θέατρο.

Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ κάνῃ κι' ἡ Πολιτεία κι' ἡ Κοινωνία. Κι' ἂς μὴν εἶναι πάντα πετράπλουτη. Ὅταν θἄχῃ τὴ θέληση, θὰ βρίσκῃ καὶ τὸν τρόπο. Ὅταν θἀναγνωρίζῃ τὴν ἀνάγκη, θὰ βρίσκῃ καὶ τὸ χρῆμα. Ὅπως τὸ βρῆκε ὁ κ. Παπανδρέου ὅταν ἀναγνώρισε τὴν ἀνάγκη νὰ ἱδρυθῇ Ἐθνικὸ Θέατρο καὶ νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ τέχνη στὴν Ἑλλάδα.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Φάκελλος ἀπαραβίαστος

Εἶναι πολὺ εὔκολο ν' ἀνοίξῃ ὁ ἀδιάκριτος μιὰ κοινὴ ἐπιστολὴ χωρὶς νὰ προδοθῇ διόλου. Τὸ κατορθώνει, εἴτε ἂν τὴν κρατήσῃ ἐπὶ 1 ὡς 2 λεπτὰ στοὺς ἀτμοὺς βράζοντος νεροῦ, εἴτε ἂν τὴν βρέξῃ μὲ λίγο κρύο νερό. Νά, λοιπόν, ἕνα μέσο μὲ τὸ ὁποῖο μπορεῖτε νὰ κάμετε τὸ φάκελλό σας ἀπαραβίαστο.

Ὁ τρόπος αὐτὸς στηρίζεται στὴν ἀντικατάσταση τῆς γόμμας ἢ δεξτρίνης, ποὺ χρησιμοποιοῦν συνήθως γιὰ τὸ κλείσιμο τῶν φακέλλων, μὲ ἀσπράδι αὐγοῦ, ποὺ ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς θερμότητος γίνεται τελείως ἀδιάλυτο. Πρέπει ὅμως στὴν περίπτωση αὐτὴ νὰ μεταχειρισθῆτε φάκελλο δίχως γόμμα. Γιὰ νὰ θέσετε τώρα τὸ συγκόλλημα, περνᾶτε ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ φακέλλου ἕνα πινέλο βουτηγμένο σὲ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ. Κλείνετε ὕστερα τὸν φάκελλο καὶ χωρὶς νὰ περιμένετε νὰ στεγνώσῃ, περνᾶτε ἀπὸ πάνω ἕνα σίδερο (τοῦ σιδερώματος) καυτό. (90°—100° περίπου). Τὸ λεύκωμα πήζει καὶ κολλᾶ τὶς δύο ἐπιφάνειες ποὺ μένουν τελείως ἑνωμένες.

Μόνο τὸ σχίσιμο τοῦ φακέλλου ἔχουν ν' ἀντιτάξουν στὰ μέσο αὐτὸ οἱ ἀδιάκριτοι.

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΗΝ ΚΛΑΙΣ...

Χτυπᾶνε κάποιες μακρινὲς
βαριόηχες καμπάνες...
Καὶ ἁπλώνεται μελύγχολο
βαθιὰ τὸ δειλινό,
Ἀχνοδιαβαίνουνε ἁπαλὰ
τὴν ὥρα ποὺ πονῶ,
Χρυσόνειρα χωρὶς φτερὰ
κ' ἀνάμνησες οἱ πλάνες.

Ἔξω δρολάπι τὰ φτωχὰ
δεντράκια ξεριζώνει
Καὶ δέρνει τὰ παράθυρα
κ' ὅλο θρηνᾶ ἡ βροχή·
Σκληρότερο, ἀδελφούλα μου,
αὐὸ δέρνει τὴν ψυχὴ
Δρολάπι, τὶς μικρόχαρες
δίχως πνοὴ ξαπλώνει.

Ἄκου! καμπάνα βραδυνὴ
φρὰ γλυκοσημαίνει.
Μέσα μας κι' ὅξω ξέσπασε
κὶ φοβερίζ' ἡ μπόρα,
Ἀπ' τὴ χαρὰ μᾶς ἔμεινε
πάτι ποὺ κλαίει τώρα,
Ἔγινε λύπη καὶ καϋμὸς
κ' αὐτό, ποὺ μᾶς πεθαίνει.

Καὶ συλλογίζομαι, ἀδελφὴ,
τὶς ἀγροφιλημένες,
Τὶς ρόδινες, κι' ἡλιόχαρες,
μικρὲς ἀκρογιαλιές,
Ποὺ θὰ βογγοῦν παντέρημες,
τὶς νεραϊδοσπηλιὲς
Μέσ' στὰ θαλασσοβράχια τους,
τὶς κυματοδαρμένες.

Μὰ πιὸ πολὺ δὲ θλίβεσαι,
καὶ δὲν πονεῖς γιὰ κείνη
Τοῦ βράχου τὴν ὁλόθερμη
κ' ὁλόμορφη φωλιά,
Ποὺ φτερουγίσανε μακριὰ
τὰ πρόσχαρα πουλιά,
Καὶ ρημαγμένη, κι' ὀρφανή,
θὲ νἄχῃ ἀπομείνει;

Μὴν κλαῖς, γλυκειά μου, τὴ φωλιά,
μὴν κλαῖς γιὰ τὰ λουλούδια,
Θ' ἀνθίσῃ ὅ,τι ρίμαξε
τ' ἀγέρι τοῦ χειμώνα.
Θὲ ν' ἀκουστοῦνε ἀηδονιοὶ
σ' ἀλάνθιστο λειμώνα,
Τὴν πλουτοδότρα ἄνοιξη,
ὁλόγλυκα τραγούδια.

Καὶ θὰ γυρίσουν τὰ πουλιὰ
καὶ θἄρθουν ἀπ' τὰ ξένα,
Θὲ νὰ γελάσῃ ὅπως καὶ πρίν,
τοῦ βράχου ἡ φωλιά,
Θὰ λάμψῃ ἡ κρινόσπαρτη
καὶ πάλι ἀκρογιαλιά,
Θὰ ξανοιχτοῦν στὸ πέλαγος
πανάκια φτερωμένα...

Χιλιακριβή μου, κλίψε σὺ
γιὰ τὴ φωλιὰ τὴν ἄλλη,
Ποὺ σὰν σκληρὸ τὴ ρήμαξε
τῆς συμφορᾶς τὸ χέρι,
Ἐανὰ δὲν τὴ γλυκοφιλᾶ
τῆς ἄνοιξης τ' ἀγέρι,
καὶ φεύγουν τὰ τρελλὰ πουλιὰ
μπρὸς στὴν ἀνεμοζάλη.

Κλάψε γιὰ τὴν ἀνθρώπινη
καρδιά! Κλάψε γιὰ κείνη,
Ὅταν χειμώνα κοπαχνιὰ
ἁπλώνει καὶ τὴν πνίγει·
Ἄνοιξη μέσ' στὰ πέπλα της,
δὲν τὴν ξανατυλίζει,
Δὲν περιμένει πιὰ τὸ φῶς,
χαρά, οὔτε γαλήνη.

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

Η ΕΞΟΔΟΣ

Ἀφάνταστη εἶναι ἡ χαρὰ ποὺ νιώθουν οἱ ἐσωτερικὲς τὴν ἡμέρα τῆς ἐξόδου τους.

Μὰ δὲν ἔχουν κι' ἄδικο.

Ἤρθε, ἔφτασε! Αὐτὴν τὴν Κυριακὴ ἔχομε ἔξοδο! Φωνάζομε ὅλες γιομάτες τρελλὴ χαρά. Θὰ βγοῦμε ἔξω ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα κλεῖσιμο ἐδῶ μέσα· τί ὥραία!

Ἀπὸ βραδὺς ἀκόμα ἑτοιμαζόμαστε, κάνοντας τὰ σχέδια τοῦ αὐριανοῦ προγράμματος:

Ἐγὼ θὰ πάω στὸ σινεμά, φωνάζει ἡ μιά· ἐγὼ στὸ ἀπρεμινεῖ τῆς ἐξαδέλφης μου, λέει ἡ ἄλλη· κ' ἐγὼ ἂς μὴ διασκεδάσω πουθενά — φωνάζει ἡ τρίτη — φτάνει ποὺ θὰ βγῶ ἔξω ἀπ' αὐτὴν τὴ φυλακὴ καὶ θὰ νοιώσω λεύτερο τὸν ἑαυτό μου μιὰ ὁλάκερη μέρα. Ἔξοχα! μπούμ! συμπληρώνουμε ὅλες μὲ μιὰ φωνή. Καὶ βλέπεις πρωΐ-πρωΐ τὴν Κυριακὴ τῆς ἐξόδου μας ντυμένες ὅλες, ἑτοιμες γιὰ ἔξω, μὲ τὰ καπέλλα μας, νὰ καθόμαστε στὸ Ἀναπαυτήριο περιμένοντας νἀκούσουμε ἀπ' τὸ στόμα τοῦ ἐπιστάτη τὸ νομά μας γιὰ νὰ φύγουμε. Σὲ κάθε χτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ ἀναστατωνόμαστε ὅλες φωνάζοντας ἄχ! θἄναι ὁ θεῖος μου· ὄχι, ἡ ἐξαδέλφη μου· τί λὲς καλέ; αὐτὸ χτύπημα εἶναι τῆς γιαγιᾶς μου τὸ γνωρίζω. Γειά σας κορίτσια· φεύγω. — Καλὴ διασκέδαση!

Μὰ κανένας δὲν φαίνεται ἀκόμα. Λάθος ἀκούστηκε τὸ χτύπημα. Κρίμα στὶς χαρές μας!

Κι' ὅσο πάλι περνάει ἡ ὥρα κι' ἀργεῖ νὰ φανῆ οὐτὸς ὁ εὐλογημένος ἐπιστάτης, τόσο ἀλλάζει ἡ ὄψη μας, καὶ παράπονα, γρίνιες βγαίνουν ἀπ' τὸ στόμα μας ἐναντίον τῶν κηδεμόνων. Καὶ τί, ἄσχημα κάνουμε; Ψέματα εἶναι; Ἡ ὥρα περνάει· κάνουμε τὸ δίκαιό μας, τὴν ἔξοδό μας!!!

Δυσεύρετη Χαρὰ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΠΡΩΙ·

Οἱ πρῶτες ἀκτῖνες τοῦ ἡλιου ἔμπαιναν καὶ μὲ χτυποῦσαν στὸ πρόσωπο, ὅταν ἄνοιξα τὰ μάτια μου ἐν' ἀνοιξιάτικο πρωΐ. Ἔκανα νὰ ξανακοιμηθῶ, ἀλλ' ὅταν εἶδα τὸν ἥλιο, σκέφθηκα πὼς ἐπειδὴ δὲν εἴχαμε σχολειὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, μποροῦσα νὰ κάνω ἕναν περίπατο.

Μετὰ τὸ πρόγευμά μου βγῆκα. Ὁ ἥλιος φώτιζε ὅλη τὴν πόλη. Τρόβηξα γιὰ τὸ Ζάππειο, ποὺ ἦταν ἀκόμα σχεδὸν ἔρημο. Περπάτησα λίγο καὶ βρέθηκα στὴ Λεωφόρο Κηφισσιᾶς. Ἔφτασα στὸ τέρμα καὶ προχώρησα πρὸς τὴν ἐξοχή. Ὁ ἥλιος ζέσταινε τὰ πάντα. Τὰ χωράφια ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη ἁπλώνονταν ἥσυχα καὶ ζεστά. Οἱ χωρικοὶ δούλευαν μὲ κέφι, συλλογιζόμενοι ὅτι μὲ τὴ δουλειὰ θὰ κερδίσουν τὸ γλυκὸ ψωμὶ γιὰ τὰ παιδιά τους.

Ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου, θαυμάζοντας τὴν ὡραία φύση, ποὺ ἦταν σπαρμένη μὲ μυρωμένα λουλούδια, καὶ ἄκουγα τὴ μελῳδικὴ φωνὴ τῶν πουλιῶν, ποὺ εὐχαριστοῦσαν τὸν Πλάστη γιὰ τὴν τόσο ὡραία ζωή.

Σὲ λίγο, κουρασμένος, κάθησα κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο. Ἔβγαλα τὴ «Διάπλασι» ἀπὸ τὴν τσέπη μου καὶ βυθίστηκα στὸ διάβασμα, ἀκούγοντας τὴ γλυκειὰ φωνὴ τῶν πουλιῶν. Ὅταν τέλειωσα, ἦταν κιόλας μεσημέρι, καὶ πῆρα τὸ δρόμο γιὰ νὰ γυρίσω.

Σημαία τῆς Δευτεριᾶς

ΔΥΣΙΣ

Βρισκόμαστε στὴν ἀκρογιαλιά. Ὁ ἥλιος γέρνει πίσω ἀπὸ τὰ νησάκια ποὺ φαίνονται στὸ βάθος τῆς γαλάζιας θάλασσας. Τριγύρω τὸ κῦμα δὲ σαλεύει. Στὸν οὐρανὸ χύνεται ἕνα ὡραῖο τριανταφυλλὶ χρῶμα, ἐνῷ ὁ κύρινος δίσκος κλίνει σιγὰ σιγὰ πρὸς τὴν δύση του.

Ἀφήσαμε τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ ἀνεβήκαμε σ' ἕνα λόφο. Στὴν κορυφή του εἶναι τὸ ξωκκλήσι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ μὲ δυὸ ἄλλους γέρους κάθονται ἀπ' ἔξω σὲ μιὰ πέτρα περιμένοντας τοὺς χωριανοὺς γιὰ τὸν ἑσπερινό.

Κάτω στὸ δρόμο φαίνεται ἕνας ἄνθρωπος ποὺ πηγαίνει ἀργὰ πρὸς τὸ χωριό. Εἶναι κουρασμένος ἀπ' τὴ δουλειὰ τῆς ἡμέρας.

Τὰ πουλιὰ τρέχουν στὶς φωλιές τους γιὰ νὰ ἡσυχάσουν.

Οἱ θαμποὶ καπνοὶ τῶν σπιτιῶν τοῦ χωριοῦ ἀνεβαίνουν σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὸν οὐρανό. Ὅλα τριγύρω ἡσυχάζουν ἀπὸ τὸν κόπο. Μόνο τὸ κῦμα, τώρα ποὺ ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ τὸ ἀεράκι φυσᾷ, σαλεύει γιὰ νὰ πῇ κάποιο νανούρισμα στὴ γαληνεμένη φύση.

Τρικκαλινὸς

ΤΟ ΦΤΩΧΟ ΧΑΜΟΜΗΛΑΚΙ

Μόλις ἡ πρώτη ἠλιαχτίδα ἔπεσε πάνω του, τὸ χαμομηλάκι ξύπνησε κι' ἄπλωσε χαρούμενο τὰ φυλλαράκια του στὴ γλυκειὰ ζέστη τοῦ ἡλιου καὶ τἄφησε νὰ τρεμουλιάσουν στὸ πέρασμα τῆς δροσερῆς πρωϊνῆς αὔρας. Γιὰ λίγη ὥρα ἔμεινε σὰν ἐκστατικὸ ἀπὸ τὴν εὐτυχία ποὺ ἔνοιωθε τὸ ἥσυχο ἐκεῖνο πρωϊνό. Παντοῦ ἦταν χυμένο ἕνα γλυκὸ φῶς, καὶ ἡ ἁπαλὴ ἀτμόσφαιρα ἦταν γεμάτη μυρωδιές. Καὶ πόσο γλυκὰ κελαδοῦσαν σήμερα τὰ πουλιά! Σὰν πέρασε ὅμως ἡ πρώτη ἐντύπωση καὶ κοίταξε γύρω του τἄλλα λουλούδια — προπάντων ἐκεῖνο τὸ μορφο τριανταφυλλο ποὺ ὑψωνόταν περήφανο πάνω ἀπὸ τὸ φράχτη — τὸκιασε μιὰ μελαγχολία γιὰ τὴ δική του ἀσημότητα, καὶ ρωτήθηκε τί ἤθελε νὰ ζῇ κι' αὐτό, μέσα στὶς τόσες λαμπρὲς ὁμορφιὲς ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ μέσα. Καὶ σὰ νὰ μὴ τοῦ ἔφτανε, ἡ λύπη του, νὰ μιὰ ἀχτίδα ποὺ ἔπεφτε στὴ χοῦσή καρδιά του καὶ ποὺ εἶχε, φαίνεται, δοξῆ γιὰ φλυαρία, ἄρχισε νὰ τοῦ διηγῆται: «Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ ἀπάντησα σήμερα μόλις ἔφτανα σ' αὐτὸ τὸν κῆπο, ἦταν ἕνα μισανοιγμένο ἀπὸ χτὲς τριαντάφυλλο, ποὺ στὸ φίλημά μου ἄνοιξε ὁλότελα. Μὰ ἄλλο ποὺ στὸ λέω ἐγὼ καὶ ἄλλο νὰ τοῦβλεπες τί θαυμάσιο ποὺ ἦταν, καθὼς κουνιόταν ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ στὸ λεπτό του μίσχο. Πῶς τὰ καμάρωνε ἡ τριανταφυλλιά! Μὰ κι' ἡ κυρά του ἀπ' τὸ παράθυρο δὲ χόρταινε νὰ τὸ βλέπῃ.»

Τὸ χαμομήλι ἔσκυψε τὸ κεφαλάκι του, θὲς ἀπὸ λύπη, θὲς γιὰ νὰ ψιθυρίσῃ στὴ μάννα του: Βλέπεις, μαννούλα μου, τί περιφρονημένο ποῦμαι; πὲς ἕνα παραμικρὸ χάρισμα ποὺ νἄχω κι' ἐγώ.

«Ὕστερα, ἐξακολούθησε ἡ ἀχτίδα, γλύστρησα ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο στὴν κάμαρα τῆς κυρᾶς του. Μὰ σὲ βεβαιῶ καθόλου εὐχάριστο θέαμα δὲν εἶδα· σ' ἕνα βάζο, ἀπάνω στὸ τραπέζι, κάτι ἄθλιοι μίσχοι ἔγερναν ἔχοντας στὴν ἄκρη τους λίγα κιτρινιασμένα πέταλα: τἄλλα εἶχαν σκορπίσει. Τρόμαξα νὰ γνωρίσω τὰ θαυμάσια τριαντάφυλλα, ποὺ βασίλευαν πρὶν στὸν κῆπο.»

Τὸ χαμόμηλο τώρα κοίταξε μὲ στοργὴ τὴ μάννα του. Ἄχ, μαννούλα μου, κοντά σου μόνο νἄμαι, κι' οὔτε τὴ δόξα θέλω, οὔτε τὶς ὁμορφιὲς τῶν ἄλλων πιὰ ζηλεύω.

Βιολέττα

ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ

Τὸ θάρρος δὲν εἶναι μοναχὰ γιὰ τὸν στρατιώτη. Δὲν εἶναι μοναχὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ πολεμάει γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ μιὰ χώρα. Ἡ ζωὴ εἶναι ἡ ἴδια ἕνα πεδίο μάχης, ὅπου κάθε δουλευτὴς ἔχει τὸ δικό του θάρρος. Ὁποιος ἀποφεύγει τὴ δουλειὰ εἶν' ἕνας λιποτάκτης.

Ὁ ψαρᾶς δὲ φοβᾶται τὸ βοριὰ ποὺ φυσᾶει μανιασμένος. Πολεμᾶει μὲ τὴ θάλασσα γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ ψάρι. Ὁ ἥλιος καίει τοὺς τρυγητὲς καὶ τοὺς σκοτώνει. Ὁ ξυλοκόπος κάποτε πέφτει ἀπὸ μιὰ ψηλὴ βαλανιδιά. Κι' ὁ κτίστης ἀπὸ τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ δύστυχος ὁ καπνοκαθαριστὴς ἀναπνέει ὅλη τὴν καπνιὰ ἀπ' τὶς καμινάδες. Ὁ μικρὸς μοῦτσος σκαρφαλώνει στὶς ἄκρες τῶν καταρτιῶν. Ἀλλὰ τὰ χέρια του, καμμιὰ φορά, ἀνοίγουνε καὶ πέφτει στὰ βάθη τῆς θάλασσας φωνάζοντας:

— Μητέρα!

Κι' ἐγώ, ἐγὼ ποὺ δὲν κάνω πολὺ κόπο γιὰ νὰ ζήσω, ποὺ ἔργο μου εἶναι μόνο νὰ κουράζω τὰ μάτια μου στὸ βιβλίο μου γιὰ νὰ μάθω νἀγαπάω αὐτοὺς ποὺ δουλεύουνε τόσο; Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχω παράπονο! Ἡ ζωὴ εἶναι μιὰ μάχη. Θέλω νὰ ἐκπληρώσω τὸν προορισμό μου. Αὐτὸς ποὺ φεύγει ἀπ' τὸ πεδίο τῆς δουλειᾶς εἶν' ἕνας ἄνανδρος, δειλός!

(Ἀπὸ ἕνα ποίημα τοῦ J. AICARDI)

Δυσόχαρτα

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Γεννήθηκα στὴ στάνη, ἕνα μυρωμένο δειλινὸ τοῦ Μαγιοῦ — γι' αὐτὸ κι' ὅταν μὲ βάφτισαν, μοῦδώσαν τ' ὄνομα Μαγιούλα. Μεγάλωσα κεῖ μέσα σχεδὸν μονάχη μου. Ἡ μάννα μου εἶχε τὶς δουλειές της καὶ μ' ἄφινε νὰ παίζω στὸ δροσερὸ χορταράκι. Ὁ πατέρας μου — τσέλιγκας ξακουστὸς — ἔφευγε πρωΐ-πρωΐ μὲ νὰ πρόβατα γιὰ τὴ βοσκή. Μόνη μου συντροφιὰ εἶχα τὸ μικρό μου σκυλάκι, τὸ Μοῦργο, ποὺ τ' ἀγόρασε ὁ πατέρας μου γιὰ νὰ μοῦ φυλάῃ τὰ πρόβατα σὰν γινόμουν βοσκοπούλα. Αὐτὰ μοῦ *τάλεγε ἡ μάννα μου, ὅταν ἔγινα* δέκα χρονῶν.

— Μιὰ ποὺ δὲν ἔχουμε ἀγόρι — δὲν εἶχε γεννηθεῖ ἀκόμα ὁ ἀδελφός μου — θὰ βόσκῃς ἐσὺ τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα σου, ὅταν δὲν θὰ μπορῇ πιὰ αὐτός.

Μὲ εἶχαν λοιπὸν προορίσει γιὰ βοσκοπούλα. Νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν δυσαρεστήθηκο. Ἤθελα νὰ γίνω παιδὶ τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς φύσης. Ἀπὸ δώδεκα χρονῶν, ἀρχισαν νὰ μοῦ δίνουν λίγα πρόβατα νὰ βγάζω στὴ βοσκή, καὶ τῶρα ποὺ μεγάλωσα, δδηγῶ ἕνα κοπάδι ἀπὸ 200 πρόβατα ποὺ μοῦ τὰ φυλάγουν τρία μαντρόσκυλα.

Ἡ ζωή μου εἶναι ἁπλὴ κι' ἥσυχη, πάνω στὰ βουνὰ καὶ στὶς χαράδρες, στὴ στάνη καὶ στὸ θυμάρι. Τὸ χειμῶνα πού, ὅπως ξέρετε, τὸ κρύο δὲν μᾶς ἀφήνει στὴ ζωὴ τοῦ βουνοῦ, κατεβαίνουμε ὅλοι στὴν πεδιάδα, καὶ τὸ καλοκαῖρι πάλι στὰ ψηλώματα.

Αὐτὴ ἡ ἐποχὴ μὲ τρελλαίνει. Μ' *ἀρέσει νὰ κάθουμαι σ' ἕναν* ψηλὸ βράχο, κάτω ἀπ' ἕνα ἰσκιωμένο δέντρο, καὶ παίζοντας τὴ φλογέρα μου, νὰ πλέκω ὄνειρα, ὄνειρα ὅμως ἀπραγματοποίητα γιὰ μιὰ ταπεινή.

Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα

ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ

Ἄνοιξη στὴ φύση, ἄνοιξη στὶς καρδιές. Τὅμορφο παλληκάρι, μὲ τὰ πυκνὰ μαῦρα μαλλιά, μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια του, κοιτάζει τὸ μαῦρο γυάλινο ποτήρι ποὺ βρίσκεται μπροστά του. *Ποιός τόβαλε ἐκεῖ;* Δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Θυμᾶται μόνο μιὰ φωνὴ ποὺ ἀντήχησε στ' αὐτιά του:

— Πρέπει νὰ τὸ πιῇς ὥς κάτω.

Γέλασε τὸ παλληκάρι γιατ' ἦταν νέο καὶ μὲ τὴν αἰσιοδοξία τῆς ἡλικίας νόμισε πὼς θᾶταν εὔκολο. Πλάνη! Ὅταν ἡ πρώτη σταγόνα ἀκούμπησε στὰ χείλη του, ἄφησε ἀμέσως κάτω τὸ μαῦρο ποτήρι. Τί πικρὸ ποὺ ἦταν. Κι' ὁ νέος εἶπε:

— Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιῶ.

Μὰ ἡ φωνὴ ἀμείλικτη ἀντήχησε πάλι στ' αὐτιά του:

— Πρέπει νὰ τὸ πιῇς ὥς κάτω.

* * *

Καλοκαίρι στὴ φύση, καλοκαίρι στὶς καρδιές. Καὶ τ' ὡραῖο παλληκάρι, μὲ τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια, κοιτόζει πάντα τὸ μαῦρο γυάλινο ποτῆρι ποὺ εἶναι μπροστά του ἀκουμπισμένο. Ἔχει μόλις φθάσει τὸ μισό. Μέρες τώρα πίνει σταγόνα—σταγόνα τὸ περιεχόμενό του. Μὰ εἶναι τόσο πικρό!

Ὅμως ὁ νέος δὲν ἀπελπίζεται. Τὸ αἷμα βράζει μέσα του κι' εἶναι γεμάτος δύναμη. Κι' ἐξακολουθεῖ νὰ πίνῃ σταγόνα-σταγόνα τὸ περιεχόμενο τοῦ μαύρου ποτηριοῦ.

* * *

Χειμάνας. Χιόνια στὴ φύση, χιόνια στὰ μαλλιά, χιόνια στὶς καρδιές.

Καὶ μιὰ μέρα τὸ ποτήρι ἔφθασε ὥς κάτω. Δὲν ὑπῆρχε παρὰ μιὰ σταγόνα μέσα σ' αὐτό. Μὰ τὅμορφο παλληκάρι εἶχε γεράσει πιά. Τὸ χιόνι εἶχε πέσει ἀφθονο πάνω στὰ μαλλιά του κι' εἶχε *φτάσει ὥς τὴ νεανική του καρδιά.*

Τὴ μέρα κείνη ἦρθε ὅπως πάντα τὸ μαῦρο ποτήρι καὶ τόφερε στὰ χείλη του. Τὸ πικρὸ ὑγρὸ χύθηκε στὸ στόμα του. Καὶ τότε ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ:

— Τώρα ἔχεις λυτρωθεῖ.

Μὰ ἐκεῖνος κούνησε μὲ πίκρα τὸ χιονισμένο του κεφάλι:

— Τί νὰ τὴν κάνω τὴν ἀπολύτρωση, εἶπε, τώρα ποὺ ἡ καρδιά μου ἔχει παγώσει πιά;

Καὶ δυὸ δάκρυα ἔτρεξαν ἀπὸ τὰ μάτια του, τὰ σβυσμένα, μέσα στὸ μαῦρο γυάλινο ποτήρι.

Συλφίς

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΜΠΑΜΠΑ

Μπαμπά μου χρυσέ,

Δὲ θὰ μπορέσῃ κανένας νὰ σοῦ ἐκφράσῃ τὴ λύπη μου ποὺ ἔφυγες.

Ὅταν ἔφυγες, μοῦ φάνηκε ὅτι κάτι ἔφυγε ἀπὸ μέσα μου.

Ὅταν ἔφυγε τὸ τραῖνο μακρυὰ καὶ δὲν σὲ ἔβλεπα πιά, ἤθελα *νὰ κλάψω*, νὰ κλάψω δυνατὰ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κρατηθῶ.

Καὶ τῶρα ποὺ σοῦ γράφω, μοῦ ἔρχεται νὰ κλαῖω.

Χθὲς τὸ βράδυ πάλι ποὺ πήγαμε νὰ κοιμηθοῦμε καὶ θυμήθηκα ποὺ σοῦ κρατοῦσα τὸ χέρι, ἄρχισα νὰ κλαίω πάλι.

Ἡ ζωή μας μᾶς φαίνεται τῶρα ἄνοστη.

Ἔφυγες καὶ μαζί σου μᾶς πῆρες τὴ χαρά μας.

Τὸ γέλιο ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι μας, δὲν ἔχουμε τῶρα κανένα νὰ μᾶς κάνῃ νὰ γελᾶμε.

Ἔφυγαν τῶρα ὅλα.

*Πρέπει νὰ περιμένουμε, νὰ περι*μένουμε ἕως ὅτου πάλι ἔρθῃς.

Μὲ πάρα πολλὰ θερμὰ φιλιὰ

ὁ Κωστάκης σου

(Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν:) *Ἰάσων*

ΜΙΑ ΜΠΟΡΑ ΠΟΥ ΗΕΡΑΣΕ

Κανένας μας δὲν ἔνοιωσε πῶς ξέσπασε ἔτσι ξαφνικὰ ἐκεῖνο ἡ φουρτούνα· ἦταν κάτι τ' ἀνεπάντεχο. Ὁ οὐρανὸς καταγάλανος ἄφινε νὰ φαίνεται μ' ὅλη του τὴ λαμπράδα ἕνας ἥλιος, ποὺ σκόρπιζε ζωὴ καὶ δύναμη σὲ πουλιὰ καὶ λουλούδια, σὲ ἀνθρώπους καὶ ζῶα. Χαρὰ Θεοῦ! Κι' ὅμως ἡ φουρτούνα ξέσπασε. Νᾶταν τάχα ποὺ ἕνα μικρὸ συννεφάκι πίσ' ἀπ' τὸ βουνὸ κοίταζε ζηλιάρικα; Μὰ ἦταν τόσο μικρό, Θεέ μου...

(Κι' ὅμως ἀπὸ κάτι τέτοια μικροσύννεφα νὰ φοβᾶται κανένας εἶναι ἄξια νὰ κάμουν τὸ μεγαλύτερο κακό.)

Μὲ τὸ πρῶτο μπουμπουνητὸ καὶ τὶς πρῶτες στάλες, ἕνα τσοῦρμο *παιδάκια ξεχύθηκε τρεχάτο* ἀπ' τὸ λόφο, γιὰ νὰ κρυφτεῖ 'κεῖ κοντὰ στὸν παλιὸν ἀχυρῶνα.

Ἔμοιαζαν ἀρνάκια ποὺ μυρίστηκαν κίνδυνο.

Καὶ σὰν ἔφτασαν κάτω ἀπ' τὴ μισοριγμένη σκεπή, σμουλώχτηκαν τόνα κοντὰ στἄλλο, καὶ χωρὶς μιλιὰ κι' ἀνασσσμὸ ἔκαναν κάπου-κάπου τὸ σταυρό τους σὰν ἄστραφτε καὶ σειόταν ἡ γῆ.

Μές στὴν ἀδιάκοπη βροχὴ δὲν ἀκουγότανε πιὰ τίποτα· κάπουκάπου μονάχα ἐρχότανε ἀπ' τὸ μαχαλὰ σβυσμένο χουγιατό. Ποιὸς ξέρει ἂν δὲν ἤτανε κάποια μανούλα, ποὺ φώναζε τ' ἀγαπημένο της παιδί!.. Ἀσφαλῶς μάνα θᾶταν!

Εἶχαν μείνει μὲ τὰ χεράκια σταυρωμένα καὶ μὲ τὰ μάτια ὁρθὰ κι' ἀκίνητα. Ἡ Τούλα μὲ τὸ «φακιόλι μὲ τὶς πούλιες» καὶ τ' ἀνασκουμπωμένα μανίκια, ἦταν ἡ «Κερὰ-κουμπάρα» στὸ σπίτι ποὺ ἔχτισε ὁ Λάκης, ὁ γιὸς τοῦ μαραγκοῦ.

(*Ἀλήθεια, τί νὰ γίνεται τὸ σπιτάκι τους τῶρα, μ' αὐτὴ τὴ χαλασιά;*)

Ὁ Τένης, γιὸς ἀξιωματικοῦ, εἶχε μιὰ χαλασμένη τρουμπέτα, *καὶ καθὼς φοράει μιὰν ἀλυσίδα* ἀπὸ κουμπιὰ κι' ἕνα παλιὸ καπέλλο τοῦ πατέρα τοῦ, φάνταζε μὰ τὴν ἀλήθεια γιὰ «ἀρχηγός» τοῦ στρατοῦ. Τὸ παιδὶ τοῦ ψωμᾶ εἶχε φοῦρνο· (μάζευαν δηλ. τὸ χῶμα, τὸ ζύμωναν, τὸ ἔβαζαν στὸ φοῦρνο κι' ἔβγαζαν ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ στρογγυλὲς πέτρες· γιὰ καρβέλια.) Εἶχαν καὶ κήπους ἀλήθεια περιφραγμένους μὲ μικρούλες πέτρες. Καὶ τί... καὶ τί... δὲν εἶχαν. (Τί νὰ γίνονται ἀλήθεια τῶρα ὅλ' αὐτά;)

Σὲ μιὰν ὥρα φάνηκε τὸ ζωνάρι τῆς Παναγιᾶς· αὐτὸ θὰ πῇ πὼς ἡ βροχὴ θὰ καταλαγιάσῃ. Κι' ἀλήθεια, ὁ ἥλιος φάνηκε πιὸ λαμπρός, τὰ πουλιὰ τραγουδοῦνε, ἡ γῆ ἀχνίζει, τὰ λουλούδια σταζοβολοῦν μαργαριτάρια, στὸν οὐρανὸ πάστρα, στὴ γῆ γιορτάσι. Ὅλα πῆραν τὸν κανονικό τους ρυθμό.

Ὅμως ἀπ' τὸ νοικοκυριὸ τῆς Τούλας δὲν εἶχε ἀπομείνει τίποτα. Ὅλα τὰ πῆρε τὸ νερὸ στὸ *διάβα του, καὶ χρειάστηκαν* καινούργιοι κόποι, τρεξίματα, φωνές, γιὰ νὰ γίνῃ ὅ,τι ἀφάνισε ἡ μπόρα. Τὰ παιδιὰ ἔδειξαν μιὰ μεγάλη ἀντοχή. Τὸ βουναλάκι εἶχε πάρει τὴν πρωτερινή του ὄψη· οἱ ἴδιες φωνές, τὰ ἴδια τρεξίματα, τὰ ἴδια νοικοκυρίσια μαλώματα τῆς Τούλας. Ἕνα μονάχα ἔλειπε: ὁ στρατός. Τὸ «ἐνδυό!» δὲν ἀκουγότανε γιὰ τὴν ὥρα. Ὅλοι δούλευαν κι' αὐτὸς ὁ Τένης, ὁ *ἀρχηγός, κουβαλάει* πέτρες.

— Καλὲ Θεέ, σὺ ποὺ ἀγαπᾶς ὅμοια ὅλα τὰ παιδάκια τοῦ κόσμου, δῶσε νὰ μὴ χάσουν τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀντοχή τους καὶ στὶς μπόρες τῆς Ζωῆς.

Σκαραβαῖος

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Κάποτε ἕνας στρατιώτης πήγαινε μὲ ἄδεια σπίτι του καί, γιὰ συντομώτερα, περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χωράφια, ὅταν διέκρινε, κοντὰ σὲ μιὰ καλύβα, ἕνα σκύλο ποὺ προσπαθοῦσε νὰ σπάσῃ τὴν ἅλυσίδα του γιὰ νὰ τὸν δαγκώσῃ. Τέλος ἡ ἅλυσίδα ἔσπασε καὶ ὁ σκύλος ὁρμησε κατ' ἐπάνω του. Αὐτὸς χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ πυροβόλησε μὲ ὅλη του τὴν ψυχραιμία καὶ τὸν σκότωσε. Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ κύριος τοῦ σκύλου ἔφερε τὸν στρατιώτη στὸ δικαστήριο. Ἐκεῖ ὁ δικαστὴς τὸν ρώτησε γιατὶ ἐπροτίμησε νὰ σκοτώσῃ τὸ σκυλί, ἐνῶ μποροῦσε νὰ τὸ κτυπήσῃ μόνο μὲ τὸν ὑποκόπανο.

— Ἔτσι θὰ ἔκανα, ἀπάντησε ὁ στρατιώτης, ἐὰν καὶ τὸ σκυλὶ ἐρχόταν καταπάνω μου μὲ τὴν οὐρά του!..

(Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικό) *Ἰουδὴθ*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μπέμπης ἔφαγε γλυκὸ κρυφά. Ξανάκλεισε τὸ μπουφὲ προσεχτικὰ καὶ γιὰ νὰ εἶναι σίγουρος πὼς δὲ θὰ τὸν ἐνοχοποιήσουν, εἰδοποιεῖ τὴ μαμμά του προκαταβολικά:

— Μαμμά, τὸ γλυκὸ ποὺ λείπει, τὄφαγε ὁ ποντικός.

Ντίνος Αὐγερίτης

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1930), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 37 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Οἱ δὲ *Τόμοι τοῦ 1929 καὶ 1930* τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *28* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 16 Ἀπριλίου 1931

ΣΗΜΕΡΑ ἔλαβα εἰδήσεις ἀπό... τὸν Ἀναγνία. Πλησιάζει, λέει, νὰ τελειώσῃ τὴν Κυριακή. Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, λέει, οἱ ἀπαντήσεις εἶναι τόσο λίγες—σχετικῶς πάντα—ὥστε φοβᾶται, ὄχι πιὰ μὴ γίνῃ, παρὰ μὴν ἔγινε κόλλα κανένα ἐπεισόδιο ποὺ δὲν τὸ πῆρε ἀκόμα χαμπάρι. Γιά, νὰ ἰδοῦμε...

Ἡ «Ἀθλητικὴ καὶ Λογοτεχνικὴ Νεότης», ἕνας Σύλλογος ποὺ ἔχει καὶ κάμπσα Διαπλασόπουλα, κάνει αὔριο μιὰ γιορτὴ στὴν «Ἑταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ». Θὰ παιχθῇ ὁ «Βασιλεὺς τῆς Βέγγας» τοῦ Τσοκοπούλου καὶ θὰπαγγελθοῦν μονόλογοι, ποιήματα κτλ. Γενικὴ εἴσοδος *δρ. 10.*

Σαπουνόφουσκα, σοῦ χρωστῶ μιὰ ἱκανοποίηση: Μοῦ ἔγραφες κάποτε ὅτι ὁ ὅπ' ἀριθμὸν 81 Λεξίγριφος τοῦ 8ου φυλλαδίου, ἂν καὶ φέρει τὴν ὑπογραφὴ *Κυρὰ-Φροσύνη*, εἶναι δικός σου. Σοῦ ἀπήντησα στὸ 13ο φυλλάδιο ὅτι δὲν θυμόμουν καὶ θὰ ρωτοῦσα γι' αὐτὸ τὴν *Κυρὰ-Φροσύνη*. Ἀλλὰ κι' αὐτὴ μοῦ ἔγραψε ὅτι δὲν θυμᾶται, γιατ' εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφότου ἔστειλε τὴ Συλλογή της. Δὲν ἔμενε παρὰ νὰ καταλάβω ἐγώ. Σήμερα λοιπὸν ποὺ ἡ Συλλογὴ τῆς *Κυρὰ-Φροσύνης* ἦλθε πάλι στὰ χέρια μου, κοίταξα καὶ εἶδα ὅτι ὁ Λεξίγριφος ἐκεῖνος *δὲν ὑπάρχει* σ' αὐτήν. Ἄρα εἶναι δικός σου, καὶ κατὰ λάθος δημοσιεύθηκε μὲ ἄλλη ὑπογραφή. Περίεργο ὅμως πῶς ἔγινε τέτοιο λάθος! Μήπως, ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα τῶν γραφικῶν σας χαρακτήρων, ἐνῶ εἶχα στὰ χέρια μου τὴ Συλλογή σου, ἐνόμισα πὼς ἦταν ἡ Συλλογὴ τῆς *Κυρὰ-Φροσύνης*; Ἴσως.

Μιὰ θλιβερώτατη εἴδηση: Ὁ *Τζῶν Γ. Ζερβός*, τὸ παλιό μου *Μαγεμένο Βασιλόπουλο*, ὁ χθεσινὸς *Ἀρίων Φωτοΐσκος*, δὲν ὑπάρχει πιὰ οὐτὶ ζωή. Πρὶν κλείσῃ τὰ 19 του χρόνια, πάνω στὴν ὡραία του ἄνθηση, τὸν κάλεσε κοντά του ὁ Θεός... Μοῦ τὸ γράφει σήμερα σ' ἕνα δακρύβρεχτο γράμμα ἡ ἀδελφή του *Θεμελίνα*, ποὺ τῆς στέλνω τὰ πιὸ βαθιά μου συλλυπητήρια, καθώς καὶ σ' ὅλη τὴν οἰκογένεια. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημα στὸ θάνατό του ποὺ μοῦ ἐσκλείσει, κι' αὐτὸ πολὺ ὄμορφο, θὰ τὸ δημοσιεύσω μὲ τὰρχικά πολὺ ποὺ ἔχει ἀπὸ κάτω, καὶ μὲ τὴ φωτογραφία του, ποὺ μοῦ τὴν εἶχε στεῖλει *ὡς βραβευμένος*, ἀλλὰ—*ἀλοίμονο!* —δὲν πρόφτασε νὰ τὴν ἰδῇ δημοσιευμένη...

Ἡ *Μεγάλη Ἑλλὰς* εὐχαριστεῖ τὸν *Νάρκισσο* ποὺ ἔγραψε ὅτι εἶναι ἔλλειψη ἡ ἀπουσία της ἀπὸ τὴ στῆλη τῶν Ἀσκήσεων· ἀλλὰ ὑπάρχουν, λέει, τόσοι ἄλλοι καλοὶ συνθέτες—ἕνας ἀπ' αὐτοὺς κι' ὁ *Νάρκισσος*— ποὺ ἡ ἔλλειψή της μόνο σ' αὐτὴν τὴν ἰδέα γίνεται αἰσθητή. Γιατί συνήθισε νὰ βλέπῃ τόσον καιρὸ τὄνομά της στὴ στῆλη ἐκείνη καὶ λυπᾶται ποὺ δὲν τὸ βλέπει τῶρα πιά. Ἀλλὰ ὡς πότε θάμενε; Ἔπρεπε, λέει, νὰ κάμῃ τόπο σταὸς νεοσύλλεκτους. Ἡ ἰδία μοῦ γράφει τὶς ἐντυπώσεις της ἀπὸ τὴ γνωριμία τῆς *Μεμέζας* πού, περαστικὴ ἀπὸ τὴν πόλη της, τὴν ἔκαμε νὰ θυμηθῇ τὸ ρητὸ «οἴκ ἡ μορφὴ τοιάδε καὶ ἡ ψυχή». Ἀλήθεια, αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἐφαρμόζεται κατὰ γράμμα στὴ *Μεμέζα*, δὲν θὰ πῇ ὅμως ὅτι μιὰ ὡραία ψυχὴ ἀνταποκρίνεται πάντα πρὸς μιὰ μορφὴ «ὡραία» ὅπως ἐννοοῦμε συνήθως τὴ λέξη. Γιατὶ ὑπάρχουν καὶ μορφές, ποὺ χωρὶς νὰ ἔχουν τὴν *καθαυτὸ λεγόμενη ὀμορφιά, ἐκφράζουν* ὅμως μεγάλες χάρες, μεγάλα προτερήματα νοῦ καὶ καρδιᾶς, καὶ δείχνουν ἔτσι μιὰ ὡραία ψυχή.— Ἔμαθα καὶ κάτι ἄλλο: Ὅταν ἡ *Μεγάλη Ἑλλὰς* ἦταν μικρὴ Διαπλασοπούλα, ἔμενε ἐδῶ, κοντά μοῦ, στὴν ὁδὸν Ἁγίου Δημητρίου—φανταισθῆτε—περνοῦσε καθεμέρα ἀπέξω ἀπ' τὸ γραφεῖο μου, κι' ὅμως ποτὲ δὲν πῆρε τὸ θάρρος νὰρθῇ νὰ τὴ γνωρίσῃ. Τί κρίμα!—Τὰ διηγήματα τοῦ Ἀνατολ Φράνς «Τὰ παιδιά μας» τὰ δημοσίευσα ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ δυό, ποὺ τὰ εἶχα δημοσιεύσει ἀλλοτε. Ὁ τόμος δὲν ἔχει ἄλλα. Ὁ Διαγωνισμὸς τοῦ Κοντὰκ δὲν εἶναι φάρσα. Πραγματικῶς, ἕνας Ἀμερικανός, φίλος τῆς φωτογραφικῆς, διέθεσε 10,000,000 γιὰ ἕνα παγκόσμιο Φωτογραφικὸ Διαγωνισμό, ποὺ τὸν ἀνέθεσε στὴν Ἑταιρεία Κοντάκ. Ὁ κ. Ξενόπουλος εἶναι μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ θὰ κρίνῃ τὶς φωτογραφίες τῆς Ἑλλάδος. Κι' οἱ καλύτερες ἀπ' αὐτὲς θὰ σταλοῦν ἔξω, νὰ συναγωνισθοῦν μὲ τὶς καλύτερες τῶν ἄλλων Κρατῶν.

Ἔλαβα τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο φυλλάδιο τῆς «Προόδου», ἑνὸς μικροῦ, δεκαπενθήμερου «μαθητικοῦ» περιοδικοῦ, ποὺ βγαίνει στοὺς Μολάους. Ὑπεύθυνος συντάκτης ὁ μαθητὴς τῆς Γ' Τάξεως *Παν. Τέσσερης*. Ἀλλὰ γράφουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Βρίσκω μέσα μιὰ βιογραφία τοῦ Βελκωρίτη, ποιήματα καὶ ἄρθρα πατριωτικά, σχολικὴ κίνηση, σχολικὲς ἐκδρομές, διαγωνισμοὺς κτλ. Τὸ μικρὸ αὐτὸ περιοδικό, στὸν κύκλο τοῦ, ἐκπληρώνει ἕναν προορισμό, καὶ μακάρι κάθε Γυμνάσιο νἄχε τὸ δικό του.

Ἡ *Ἐρείκη*, ἀπὸ πέρσι ποὺ ἔκλεισε τὰ δεκαξῆ της χρόνια, ἔχει τὴν ἐλευθερία νὰ διαβάζῃ κάθε βιβλίο, κι' ἔτσι διάβασε πολλὰ καὶ τοῦ κ. Ξενοπούλου. Ἐσχημάτισε λοιπὸν τὴν κρίση ὅτι ἔπρεπε νἄταν Ἀκριβαγιακός, καὶ χάρηκε πάρα πολὺ ποὺ ἀναγνώρισε τὴν ἀξία αὐτοῦ τοῦ συγγραφέα κι' ἡ Ἀκαδημία μας. «Μὰ καὶ μόνο τὶς Ἐπιστολὲς τοῦ νὰ διαβάζῃ κανείς—λέει—δὲν χρειάζεται τίποτ' ἄλλο γιὰ νὰ τὸν κρίνῃ... Ξέρει νὰ γράφῃ βιβλία γιὰ μικρούς, σὰν τὴν *Ἀδελφούλα* μου, καὶ βιβλία γιὰ μεγάλους, ποὺ κι' αὐτὰ τὸ ἴδιο διδάσκουν».—Πολὺ σ' *εὐχαριστεῖ ὁ συγγραφέας, Ἐρείκη*, κι' ὁλοπρόθυμα σοῦ ἔγραψε δυὸ λόγια, κατὰ τὴν ἐπιθυμία σου, στὸ τελευταῖο του βιβλίο ποὺ ἀγόρασες «Ἀνάμεσα σὲ τρεῖς γυναῖκες»—ἕνα βιβλίο ποὺ εἶναι καὶ γιὰ τὴν ἡλικία σου.

Κινεζούλα, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, εἴδες, σοῦ ἐνέκρινα. Χαῦρο πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ προσπαθεῖς τόσο νὰ μεταδώσῃς τὴν ἀγάπη σου γιὰ μένα καὶ σ' ἄλλους. Ὦ, κι' ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ κατορθώσῃς νὰ μοῦ ἐγγράψῃς πολλὰ παιδιά, ἀφοῦ ἔχῃς θέλησῃ, ἐπιμονὴ καί... ὑπομονή. Γιατὶ ὅλ' αὐτὰ χρειάζονται γιὰ τὸ ξεσπάθωμα: δὲν πετυχαίνει κανείς πάντα μὲ τὴν πρώτη δοκιμή.

Χαῖρω πολύ, *Κόρη τοῦ Ταϋγέτου*, ποὺ καὶ σύ, κι' οἱ ἄλλες Διαπλασοπούλες στὸ σχολειό σου, πήρατε τόσο καλοὺς βαθμούς. Διαβάσα τὰ *συγχαρητήρια* σου στὸν κ. Φλίβονα ποὺ σ' εὐχαριστεῖ. Εἶδα καὶ τὸ ἐπεισόδιο μὲ τὸ Σῆμα, ποὺ ἐνόμισες πὼς τὸ ἔχασες καὶ μὲ τόση χαρὰ τὸ ξαναβρῆκες στὸ συρτάρι σου. Ἐξετέλεσα τὴν παραγγελία σου.

Σαρδανάπαλε, τὸ κομμάτι σου ὑπερβαίνει τὶς δυὸ στῆλες, ἐνῶ, κατὰ τὸν κανονισμό, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερβαίνῃ τὴ μιά. Ἂν ἦταν γιὰ λίγες ἀράδες, κ' ἦταν καλὸ - δὲν τὸ διάβασα—δὲν πείραζε. Ἀλλὰ τόσο μεγάλο, οὔτε τὸ διαβάζω. Μόνο σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς συντομευμένο κατὰ τὸ ἥμισυ. Ὅσο γιὰ τὴν ἐπικαιρότητα, σημειώνουμε ὅτι γράφτηκε «μὲ τὰ μαρτυρίτικα χιόνια» κι' εἶναι τὸ ἴδιο. Εἶπα στὸν κ. Ξενόπουλο ὅσα μοῦ γράφεις καὶ σ' εὐχαριστεῖ. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει, λέει, λόγος νὰ τὸν ντρέπεσαι.

Ἔτσι τὸ ἐννοῶ κι' ἐγώ, *Μπουμπουλίνα*: πρῶτο καθήκον τὰ μαθήματα· δεύτερο ἡ Διάπλαση. Κι' ἄλλα Διαπλασόπουλα μοῦ ἐπροτείναν κατὰ καιροὺς νὰ κάνω κι' ἐγὼ γιορτὲς σὰν αὐτὲς ποὺ κάνουν ἄλλα περιοδικά. Ἀλλὰ εἶπα πάντα ὅτι δὲν εὐκαιρῶ. Τὸ περιοδικό μου—ἡ σύνταξή του, οἱ διαγωνισμοί του, ἡ ἀλληλογραφία κτλ.—μὲ ἀπασχολοῦν τόσο, ποὺ δὲν μοῦ μένει οὔτε καιρός, οὔτε κεφάλι γι' ἄλλες φροντίδες. Ἔπειτα, τὰ περιοδικὰ ἐκεῖνα μπορεῖ νἔχουν ἀνάγκη νὰ ἐνισχύουν τὸ ταμεῖο τους μ' αὐτὲς τὶς γιορτές. Τὸ δικό μου ὅμως τὸ ἐνισχύει ἀρκετὰ ἡ ἀγάπη τῶν παιδιῶν μου. Ἄν πλούτιζω βέβαια, ἀνταποκρίνομαι ὅμως ὅπως δύνατα στὰ ἔξοδά μου κι' αὐτὸ μοῦ εἶναι ἀρκετό.

Νὰ καὶ μιὰ ποὺ τὸ δίκιο τῆς *ἄργησε νὰ μοῦ γράψῃ: ἡ Χωρὶς Φτερά*. Μὰ πῶς νὰ μοῦγραφε, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε συγκοινωνία; Μέρες χιόνιζε στὸ χωριό της, «ξύλιασαν» κι' ἄνθρωποι ἀπ' τὸ κρύο, κι' οὔτε οἱ πιὸ γέροι δὲν θυμοῦνται τέτοιο κακό. Ἐννοεῖται δτι κλ τὸ φυλλάδιό μου ἄργησε πολύ, καὶ μὰ τί χαρὰ εἶδαν μιὰ μέρα τὸν χιονισμένο ταχυδρόμο νὰ τοὺς τὸ πηγαίνῃ! Μόνο ποὺ οἱ δυὸ ἀδελφὲς ἔκαμαν μεγάλο καυγὰ ποιὰ νὰ τὸ πρωτοπάρῃ... —Ὁ κ. Ξ. τὴν εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφει κι' εὐχαρίστως θὰ τῆς ὑπογράφῃ ἕνα βιβλίο του ποὺ θάγοράσῃ, π.χ. τὴν «Ἀδελφούλα» του, ποὺ εἶναι γιὰ παιδιά.

Πρῶτα-πρῶτα σὲ συγχαίρω, *Λυσόχαρτο*, ποὺ πῆγες τόσο καλὰ στοὺς Διαγωνισμούς. Ὡραῖα κι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν 25ῃ Μαρτίου καὶ γιὰ τὸν ἑορτασμό της. Μὰ ρωτῶ ἂν εἶναι σωστὴ ἡ λατινικὴ παροιμία «μιὰ μόνο σωτηρία ὑπάρχει γιὰ τὸ νικημένο, νὰ μὴν ἐλπίζῃ σὲ καμμιὰ σωτηρία», ποὺ τὴ βρίσκεις ἀντίστοιχη μὲ τὴ λαϊκὴ «ὁ πνιμένος ἀπ' τὰ μαλλιά του πιάνεται». Σωστὴ βέβαια εἶναι, ὅταν δὲν τὴν πάρῃ κανεὶς κατὰ γράμμα, ἀλλὰ σὰν ἕνα τρόπο τοῦ λέγειν. Θέλει δηλαδὴ νὰ πῇ ὅτι ὁ νικημένος δὲν ἔχει σωτηρία κι' ἐπομένως πρέπει κανεὶς νὰ προσπαθῇ νὰ μὴ νικιέται. Ὅσο γιὰ τὴν ἑλληνική, ποὺ δὲν εἶναι κι' ἀκριβῶς ἀντίστοιχη, θέλει νὰ πῇ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, σὲ μιὰν ἀπελπισία, καταφεύγει καὶ σὲ μέσα γιὰ τὰ ὁποῖα εἶναι βέβα

Κι' ἐγὼ νομίζω, ***Μικρομέγαλη***, ὅτι δὲν ἔδειξε μεγάλη λεπτότητα πρὸς τὰ ἑλληνόπουλα, ὁ Γάλλος καθηγητὴς ποὺ ἔδωσε αὐτὸ τὸ θέμα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα δὲν ἔχει «ἀνάγκην ἀποδείξεως» ὅτι τὸ γαλλικὸ μυθιστόρημα εἶναι, γενικῶς, πιὸ πλούσιο, πιὸ ἐξελιγμένο ἀπὸ τὸ ἑλληνικό, ἀφοῦ ἐκεῖνο καλλιεργεῖται τόσους αἰῶνες κι' ἀπὸ τόσους συγγραφεῖς, ἐνῶ αὐτὸ δὲν ἔχει παρὰ λίγα χρόνια ποὺ φάνηκε. Ἔπειτα, εἶναι γεγονός, ὅτι ἂν καὶ νεογέννητο, τὸ ἑλληνικὸ μυθιστόρημα ἔχει σήμερα ἔργα ἐφάμιλλα τῶν γαλλικῶν. Κι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τονίσετε, ὄχι μόνο γιὰ νὰ πῆτε μιὰν ἀλήθεια, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ δώσετε μὲ τρόπο ἕνα μάθημα στὸν ὄχι πολὺ «εὐγενῆ Γαλάτη» καθηγητή . . .

Ἡ ***Ἔρση Δρόσου***, ποὺ διάβασε τελευταῖα τοὺς «Τίμιους καὶ Ἄτιμους» τοῦ κ. Ξενοπούλου, μοῦ γράφει ὅτι, ὅταν ὁ συγγραφέας ρωτήθηκε ἀπὸ ἕνα δημοσιογράφο «ποιὰ ἀπὸ τὶς ἡρωΐδες του συμπαθεῖ περισσότερο», ἔπρεπε νὰ παντήσῃ «τὸν Δῆμο Στάθη, αὐτὸν ποὺ ἡ κοινωνία τὸν θεωροῦσε ἄτιμο κι' ὅμως ἦταν τόσο τίμιος στὸ βάθος». Ἴσως. Ἀλλὰ ὁ κ. Ξ. ρωτήθηκε γιὰ ἡρωΐδα, κι' εἶπε τὴ Δώρα τοῦ τελευταίου του βιβλίου «Ἀνάμεσα σὲ τρεῖς γυναῖκες». Κι' ἓν ἄλλο χαρακτηριστικό: Τώρα μὲ τὴν ἐκλογή του, ἡ ***Ἔρση Δρόσου*** δεχόταν συγχαρητήρια, γιατὶ οἱ συγγενεῖς της κι' οἱ φίλοι «ξέροντας τὸ μεγάλο θαυμασμό καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ τοῦ ἔχει», τὴ συγχαιρόνταν σὰ νὰ εἶχε ἐκλεχθῆ αὐτὴ ἡ κάποιος δικός της.— Γιὰ κεῖνα ποὺ μὲ ρωτᾷ, δὲν ἤλθε ἀκόμα ἡ σειρά τους.

Τὸ ***Ἀκούδιστο Ρολόϊ***, ποὺ μεθαύριο στὸ Δημοψήφισμα θέλει νὰ ψηφίσῃ «ἀκριβοδικαίως», ἑτοιμάζεται ἀπὸ τώρα πολὺ εὐσυνείδητα. Ἔχει λοιπὸν ἕνα τετράδιο, ὅπου καταγράφει καὶ βαθμολογεῖ τὰ κομμάτια τῆς Σ. Σ. Σ. ἀφοῦ, ἐννοεῖται, διαβάσῃ δυό-τρεῖς φορὲς τὸ καθένα καὶ σκεφθῆ πολὺ ἀπάνω σ' αὐτά. Πολλὲς φορές, λέγει, ἡ κρίση κι' ἡ βαθμολογία δὲν εἶναι καθόλου εὔκολη· κάνει ὅμως ὅ,τι μπορεῖ καὶ ζητεῖ τὴ γνώμη μου γι' αὐτὸ ποὺ κάνει.—Ναί, ὁ τρόπος του εἶναι πολὺ καλός. Ἀφοῦ μάλιστα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀξία τῶν ἀομματιῶν, θὰ λαβαίνῃ ὑπ' ὄψει καὶ τὸν ἀριθμό τους —γιὰ νὰ ἰδῇ δηλ. στὸ τέλος ποιός δημοσίευσε τὰ καλύτερα καὶ τὰ περισσότερα—τὸ τετράδιο εἶναι ἀναγκαῖο, γιατὶ ποῦ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ θυμᾶται ὅλα ἀπέξω!

Εὐχαριστῶ πολὺ-πολὺ ὅλα τὰ καλά μου τά παιδιά, ποὺ μοῦ ἔστειλαν τόσο ὡραῖες πασχαλινὲς κάρτες κι' εὐχές. Καὶ τοῦ χρόνου μὲ ὑγεία καὶ χαρά!

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: ***Ἰουδήθ***, ***Κάποιος*** (ποὺ τὸν συλλυποῦμαι θερμότατα γιὰ τὸ θάνατο τοῦ καλοῦ του πατέρα), ***Ἀστέρω***, ***Ἀγνή***. ***Ἀφροδίτη τῆς Μήλου***, ***Λαχτάρα τῆς Δευτεριᾶς***, ***Ἡράκλειος Ἄθλος*** (ποὺ θὰ εἶδε τὴν ἔγκριση), ***Νιότης Ἀδάμας***, ***Ἐλπιδόπλεχτη Πορφύρα***, ***Περιπλοκάς***, ***Μῦθον τῆς Ἄνθρου***, ***Χλίδω***, ***Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα***, ***Μενεξεδένια***, ***Ἀρχοντοπούλα***, ***Γλάρος τοῦ Αἰγαίου***, ***Κυρὰ Φροσύνη***, ***Δυκόφως τῆς Ἄνθρου***, ***Σόνια***, ***Μαρμαρωμένος Βασιλιάς***, ***Γκαργκόης*** (μὲ πολὺ ξεθωρο μελάνι) ***Ἀγγουρολογιώτατος*** (στὸ ἄλλο του θὰ παντήσω στὰ ἐρχόμενο), ***Ντίνος Αὐγερίτης***, ***Τριανταφυλλένιο Δάκρυ***, ***Μελλοθάνατος***, ***Τζιτζίκι***, ***Νικηφόρος Οὐρανὸς*** καὶ ***Μουρεσιώτικη Ἀνεμώνη***.—Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των, διαβίβασα τὰ συγχαρητήριά των, τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά των λόγια, ἐσημείωσα μερικὰ σπουδαῖα, καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ μοῦ ξαναγράψουν.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἕως τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ὕμνος τῆς Ἐλευθερίας, ἀ. (ΚΒ). Θρύλος Θαλασσινός, ἀ. (;). Μπατερφλάϋ, κ. (;;;) Ἐπαχτίτισσα, κ. (ΕΚ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀγγουρολογιώτατος, ἀ. Μουσηγέτης Ἀπόλλων, ἀ. Βασιλοπούλα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Σκλάβον Ἠπειρώτην*** (τίποτα δὲν περίσσεψε, ἀπεναντίας ἔμεινε ὑπόλοιπο νὰ ὀφείλῃς δρ. 3,50') ***Βολιώτικο Πιτσιρικάκι*** (εἶγε γιὰ τοὺς βαθμοὺς' καλῶς νὰ ἔλθῃς!) ***Μέγαν Ναπολέοντα*** (αὐτὸ σοῦ ἐδιάβασα καὶ χαίρω πολύ') ***Ὕμνον τῆς Ἐλευθερίας*** (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου· ὁ τόμος τῆς Α' Περιόδου ποὺ ζητεῖς, εἶναι ἐξηντλημένος') ***Ἰώ*** (σὲ συγχαίρω ποὺ πῆρες τὸν καλύτερο βαθμὸ στὴν τάξη σου στοὺς διαγωνισμούς, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ἐνέργειες καὶ περιμένω· ἔστειλα') ***Λόεγκριν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ') ***Πονεμένο Χαμόγελο*** (εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ ξαναγράψες τόσο γρήγορα' καὶ μένα μοῦ ἄρεσε πολὺ τὸ κομμάτι τῆς ***Ἰζόλδης*** «Νύχτες λουλουδιῶν»') ***Λορέτταν*** (φανταζόμαι τὴ χαρά σου ὅταν εἶδες τὸ πρῶτο σου δημοσιευμένο! συμφωνῶ κι' ἐγὼ μὲ τὴ φίλη σου· ὅτι τὸ ἀνώτερο ποὺ δημοσιεύω φέ, τος εἶναι ὁ «Δαυΐδ Κόππερφηλδ»') ***Γιάγκον Πεσματζόγλου*** (τὸ γραμματάκι σου χαριτωμένο, ἀλλὰ τὸ Η. Πνεῦμα καὶ τὸ κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα πρέπει νὰ μοῦ τὰ ξαναστείλῃς χωριστὰ γραμμένα τὸ καθένα, καὶ μὲ πιὸ μεγάλα γράμματα, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τὰ διαβάσω· ἔπειτα, γιὰ νἄχῃς τὸ δικαίωμα νὰ στέλνῃς γιὰ τὴ Σελίδα, πρέπει νἄχῃς καὶ ψευδώνυμο· ὅλ' αὐτὰ τὰ λέει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ') ***Καμέλιαν*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα') ***Χρυσοσάνδαλον Αὐγὴν*** (τὸ ἔλαβα καὶ θὰ σοῦ πῶ ὅταν τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του· ὄχι, δὲν θἀργήσῃ') ***Μαντίναν Μαντάκου*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ') ***Χαραυγὴν*** (δὲν τὸ ξέρεις; ἔτσι πετᾷ ὁ καιρός . . .) ***Φιρὴν Γιάναγα*** (εὐχαριστῶ πολὺ· Ὁδηγὸν ἔστειλα') ***Φρανσίναν*** (δεκτές') ***Λευκάταν***, ***Βασιλοπούλαν***, ***Ναουσάπαιδα***, ***Χρυσάνειρα***, ***Ἰωάννην Σπυράκι***, ***Ἀνδαλουσίαν***, ***Καλ. Βαρουσιάδου***, ***Σεμέλην***, ***Ἀνθισμένην Τριανταφυλλιάν***, ***Κοκκινοσκουφίτσαν***, ***Δουλούδι***, ***Ἔρημην Μικρούλα***, ***Ταϋγέτην*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 *Ἀπριλίου*, θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 254ου διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 18 Ἰουνίου.

271. Λεξίγριφος

Πόλη τῆς Ἑλλάδος μ' ἕνα
Βασιλέα ὀνομαστό,
Ἄλλον ἀπ' τὸ ἴδιο ἔθνος
Σχηματίζουν στὸ λεπτό.

Δίκ Σάνδ

272. Συλλαβόγριφος

Γράμμα, νότα, κτητικὸ
Παρατάσσονται γραμμὴ
Κι' ἕνα μυθολογικὸ
Ζῶο πετιέται στὴ στιγμή.

Ἠλιογέννητη

273. Στοιχειόγριφος

Ὕμνος θριάμβου ἀντήχησε . . .
Μόνο δυὸ φθόγγους ἀφαιρεῖς
Καὶ μιὰ μορφὴ φαιδρότατη
Θεοῦ ἀρχαίου θωρεῖς.

Ἀρχοντοπούλα

274. Ἀναγραμματισμὸς

Κάποιο ἀπ' τὰ ψηλὰ κι' ἐγὼ βουνά,
Πάντα σχεδὸν μὲ χιόνια φορτω-
[μένο·
Τὰ γράμματά μου ἀλλάζουνε
[σειρά;
Μῆνα θὰ ἰδῆς γλυκὸ κι' ἀγαπη-
[μένο.

Πέτρος Ριονσαί

275. Κυβόλεξον

* * * *
* * * *
* * * *
* * * *

1. — Μὲ μένα κάποιος ψάλλει.
2. — Στοιχεῖο φυσικό.
3. — Πρωτεύουσα μεγάλη.
4. — Στὸν πόλεμο νικῶ.

Τὰ ἴδια καὶ καθέτως
Διαβάζονται ἀνέντως.

Πάνθεια Ἀβραδάτου

277. Ἐπιγραφὴ

Ν Ο Τ Σ
Ι Ρ Α Ν
Ο Ρ Τ Ε
Μ Ν Α Π

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Κεφαλλωνίτης

277-279 Λογοπαικτικαὶ Ἐρωτήσεις

1.—Τί εἶναι ὁ μηρός;
2.—Τί εἶναι ὁ βῶλος;
3.—Τί εἶναι ἡ ἀσπίς;

Βιολέττα

280. Διπλὸ κεφάλι

Αἶμος - Δελφοί - Ἔλος - Ἀσπὶς - Ἰάς,

Ἐ's τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ὡς κεφαλὴ ἀπὸ ἓν γράμμα, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων ταρχικὰ νἀποτελοῦν ἑλληνικὴν πόλιν.

Ταρζὰν

281. Φωνηεντόλιπον

δς - νμρττς

Κυρὰ Φροσύνη

282. Γρῖφος

ὧν ὧν ὧν ἦχος τὸν λέω
ὧν ὧν ὧν Τ

Γεώργιος Ἀβέρωφ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

283 - 284. Devinettes

1.— Qui est-ce qui court très vite et qui laisse l'empreinte très . . . *lisible* de ses pas?

2.— Qui est-ce qui n'a qu'une queue au bout d'une tête creuse?

Κυρὰ Φροσύνη

285. Mixte

e - bns - oe - fnt - e - bns - ai

Φρανσίνα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 5

52. Πήγασος (πῖ, γᾶ, σός).— 53. Πάτρα - πάστρα.— 54. Κράνος - κρίνος.—55. Πέρνω-περνῶ. 56. ΔΑΝΙΑ 57. ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ (νησίς, τιτάν, ἴασις, Σινᾶ, Θέτις, Ἑστία, ἦττα).—58. ΠΑΡΙΣ, ΕΡΑΤΩ, ΑΤΛΑΣ (ΠΕρσίΑ, ΑΡΑρΑΤ, ΡΑφαήΛ, ΙΤαλίΑ, ΣΩσίαΣ).— 59. Ἄφραχτος ὁ κῆπος ἔρημα τὰ λάχανα.— 60. Ἰαπωνία (η ἀπὸ νι α.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀναπαράιτητη.

| ΑΑ' — 314 |

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες. Γράψατε στὴ Δ/σιν: Μαθητὴν Στασινόπουλον Νικόλαον, Προπαρασκευαστικὴ Σχολὴ Ὑπαξιωματικῶν, Κέρκυραν, διά:

Ἐλπιδοπλεχτὴ Πορφύρα

| ΑΑ' — 315 |

Ἀγαπημένο μου Πονεμένο Χαμόγελο, γιὰ τὴν γιορτούλα σου τὶς θερμοτερες εὐχούλες μου.

Ὁ Ἀδελφούλης σου

| ΑΑ' — 316 |

Μαγιάτικο Τριαντάφυλλο, δέχομαι εὐχαριστῶς καὶ περιμένω. Δ/σις: (ΑΑ' — 164).

Χρυσαλλὶς

| ΑΑ' — 317 |

«Κεραυνέ», σὰν τὴ δική μου εἶναι καὶ οἱ ἄλλες . . . ἀποκεραυνώσεις σας; Ἀποκαλύπτετε τοὺς ἐκουσίως ἀποκεκαλυμμένους;

Χρυσαλλὶς

| ΑΑ' — 318 |

Εὐχαριστῶ τοὺς στείλαντας στὸ (ΑΑ' — 267) Διαγωνισμό μου. Περιμένω ἀπ' ὅλους. Πανελλήνιο Ὄνειρο, Δ/σις;

Χαραυγὴ

| ΑΑ' — 319 |

«ΠΑΝΙΚΟΣ»

Ἀναμπαίνουμε στὴν κίνησι προσεχῶς ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ ΦΡΥΛΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ, μὲ νέο σφρίγος, ὄρεξη γιὰ ὁράση καὶ «ὁλωςδιόλου διαφορετικὰ σχέδια». (Η ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ)

| ΑΑ' — 320 |

Χρυσένειρα, Λήνδαν, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑποστήριξη, ὅπως καὶ κάθε Διαπλασόπουλο ποὺ θἄχε τὴν εὐγενικιὰ καλοσύνη νὰ μὲ ὑποστηρίξῃ.

Τριανταφυλλένιο Δάκρυ

| ΑΑ' — 321 |

Μαγιάτικο Τριαντάφυλλο, εὐχαριστῶ, μὰ τώρα φτάσανε κι' οἱ ἐξετάσεις καὶ, μὲ λύπη μου, δὲ θὰ μπορέσω.

Τριανταφυλλένιο Δάκρυ

| ΑΑ' — 322 |

Διαπλασόπουλα-ες, ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: **Χρῖστον Παπαλάμπρον**, μαθητὴν ΣΤ' Γυμνασίου, **Ἀγρίνιον.**

Μελλοθάνατος

ΗΙΑΝΗΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτὲς ποὺ τὶς ἀποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι